



Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Национальный Банк Республики Казахстан
National Bank of Kazakhstan

ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІНІҢ
ХАБАРШЫСЫ

№ 11 2019 жылғы 1–30 қараша

«Қазақстан Ұлттық Банкінің Хабаршысы»

Редакциялық кеңестің құрамы:

Редактордың міндетін атқарушы:

А.Р. Адамбаева

редакциялық кеңестің мүшелері:

А.Т. Тазабеков

Г.К. Иманбекова

Қ.З. Матасова

шығарылымға жауапты:

Б.Н. Шукенова

Тел: 8 (727) 2704-591 ішкі 3959

Құрылтайшы – Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі РММ

050040, Алматы қ.,

«Көктем-3» ы/а, 21

Басылым ҚР Баспасөз және бұқаралық ақпарат істері жөніндегі ұлттық агенттігінде

24.02.1997 ж. №432 тіркелген

1995 жылдан бастап шығарылады



РЕДАКЦИЯДАН:

Құрметті оқырмандар!

Қазақстан Ұлттық Банкі Сіздердің назарларыңызға «ҚҰБ Хабаршысы» журналының 2019 жылғы 1–30 қараша аралығындағы кезең үшін №11 кезекті шығарылымын ұсынып отыр.

Басылым беттерінен, әдеттегідей Қазақстан Ұлттық Банкі әзірлеген және Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде тіркелген нормативтік құқықтық актілер туралы ақпаратты аласыздар.

МАЗМҰНЫ:

1. «Микрокредит беру туралы шарттың міндетті талаптарының тізбесін айқындау туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 29 қазандағы №264 қаулысы.....4
2. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне қаржы нарығын реттеу, төлемдер және төлем жүйелері мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 29 қазандағы №267 қаулысы9
3. «Сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу қағидаларын, Сақтандыру шартын жасасу туралы хабардар ету қағидаларын және хабарламаның мазмұнына қойылатын талаптарды, Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру шарттарын жасасуды, сақтанушы мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасуды қамтамасыз ететін бағдарламалық-техникалық құралдары мен интернет-ресурстарына қойылатын талаптарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 29 қазандағы №268 қаулысы.....22
4. «Сақтандыру полистерінің мазмұнына және ресімделуіне қойылатын талаптарды, Өсімдік шаруашылығындағы міндетті сақтандыру шартын жасасу үшін өтініштің мазмұнына қойылатын талаптарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 29 қазандағы №269 қаулысы32
5. «Сақтандыру брокерінің жарғылық және меншікті капиталының ең төмен мөлшеріне қойылатын талаптарды белгілеу, Сақтандыру брокерінің қызметін жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 29 қазандағы №270 қаулысы40



ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 29 қазан

№ 264

Микрокредит беру туралы шарттың міндетті талаптарының тізбесін айқындау туралы

«Микроқаржы ұйымдары туралы» 2012 жылғы 26 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңы 4-бабының 3-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Микрокредит беру туралы шарттың міндетті талаптарының тізбесі бекітілсін.

2. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заңдепартаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімдік баспа басылымдарына ресми жариялауға жіберуді;

5) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін күнтізбелік он күн ішінде Заң департаментіне осы тармақтың 2), 3) және 4) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

4. Осы қаулы 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.



**Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «29» қазандағы
№ 264 қаулысымен
бекітілген**

Микрокредит беру туралы шарттың міндетті талаптарының тізбесі

1. Осы Микрокредит беру туралы шарттың міндетті талаптарының тізбесінің (бұдан әрі – Тізбе) мақсаты үшін мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) қоса қарыз алушы – микрокредит бойынша міндеттемелерді орындауға ортақ жауап беруші ретінде микрокредит беру туралы шарт бойынша іс-әрекет ететін жеке және заңды тұлға;

2) кредиттік желі беру (ашу) туралы келісім – қарыз алушының өзіне кредиттік желі беру (ашу) туралы келісімнің ажырамас бөлігі (бөліктері) болып табылатын шартта (шарттарда) микрокредит алу сомасы мен уақытын, бірақ микрокредиттер беру қағидаларында және кредиттік желі беру (ашу) туралы келісімде айқындалған сома және уақыт шегінде айқындауға мүмкіндік беретін талаптармен жасалған микрокредит беру туралы шарт;

3) микрокредит беру туралы шарт (бұдан әрі – шарт) – шарт, оған сәйкес микроқаржы ұйымы қарыз алушыға микрокредит береді;

4) сыйақы – ұсынылған микрокредит үшін, микроқаржы ұйымына тиесілі ақшаның жылдық мөлшерінің есебінен микрокредит сомасына пайыздық көрсетуде айқындалған ақы.

2. Шарт талаптардың келісімдері бойынша айқындалған тиісті түрдегі шарттар, талаптар үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарды, сондай-ақ мынадай міндетті талаптарды қамтиды:

- 1) шарттың жалпы талаптары;
- 2) қарыз алушының құқықтары;
- 3) микроқаржы ұйымының құқықтары;
- 4) микроқаржы ұйымының міндеттері;
- 5) микроқаржы ұйымы үшін шектеулер;
- 6) міндеттемелерді бұзғаны үшін тараптардың жауапкершілігі;
- 7) шарттың талаптарына өзгерістер енгізу тәртібі.

Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 27 желтоқсандағы Азаматтық кодексінің (Жалпы бөлім) 388-бабының талаптарына сәйкес баспада жарияланатын шарттың үлгі ережелерін қоспағанда, Шарттың мәтіні А4 форматты парақта, қарпі – «Times New Roman» кемінде 12 өлшеммен, әдеттегі әріпаралық, бір жолдық жоларалық интервалдармен және шегіну абзацтарын қолдана отырып басылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 6) және 7) тармақшаларында көзделген талаптар кредиттік желі беру (ашу) туралы келісімде көрсетілген жағдайда, оларды шартта қосымша көрсетуді қажет етпейді.

3. Шарттың жалпы талаптары:

- 1) шарттың жасалған күнін;
- 2) микроқаржы ұйымының атауын және қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының) – жеке тұлғаның тегін, атын және әкесінің атын (ол бар болса) немесе қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының) – заңды тұлғаның атауын;
- 3) нысаналы микрокредит берілген кезде микрокредиттің мақсатын;
- 4) микрокредиттің сомасын;
- 5) микрокредиттің өтеу мерзімін;
- 6) шарт жасалған күнгі сыйақы мөлшерлемесінің жылдық пайызбен көрсетілген мөлшерін,



сыйақының «Берілетін микрокредиттер бойынша сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесін есептеу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 желтоқсандағы № 378 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8307 болып тіркелген) сәйкес есептелген жылдық тиімді мөлшерлемесінің (микрокредиттің нақты құнының) мөлшерін;

7) микрокредитті өтеу тәсілін (қолма-қол ақша, қолма-қол ақшасыз тәртіппен, біржолғы не бөліктермен);

8) микрокредитті өтеу әдісін: аннуитеттік немесе дифференциалды, не микрокредиттерді беру қағидаларына сәйкес басқа әдісті;

9) микрокредит бойынша берешекті өтеу кезектілігін;

10) негізгі борыштың уақтылы өтелмегені және сыйақының төленгені үшін тұрақсыздық айыбын (айыппұлды, өсімпұлды) есептеу тәртібін және мөлшерін;

11) микрокредитті берумен және қызмет көрсетумен байланысты алынуға тиіс комиссиялар мен өзге төлемдердің толық тізбесін, сондай-ақ олардың мөлшерлерін;

12) қарыз алушының шарт (ол болса) бойынша міндеттемелерді орындауын қамтамасыз етуді;

13) қарыз алушы шарт бойынша міндеттемелерін орындамаған не тиісінше орындамаған жағдайда микроқаржы ұйымы қабылдайтын шараларды;

14) шарттың қолданылу мерзімін;

15) микроқаржы ұйымының пошталық және электрондық мекенжайы туралы ақпаратты, сондай-ақ оның ресми интернет-ресурсы (ол болса) туралы деректерді;

16) микроқаржы ұйымы шарт бойынша құқықты (талап етуді) үшінші тұлғаға берген кезде Қазақстан Республикасының заңнамасында кредитордың қарыз алушымен шарт шеңберіндегі өзара қатынастарына қойылатын талаптар мен шектеулердің қарыз алушының құқық (талап ету) берілген үшінші тұлғамен құқықтық қатынастарына қолданылатынын көздейтін талапты қамтиды.

Тізбенің осы тармағының 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13) және 14) тармақшаларында және 2-тармағының 6) тармақшасында көрсетілген талаптар шарттың бірінші бетінен бастап көрсетілген жүйелілікпен көрсетіледі.

Микрокредит кредиттік желі беру (ашу) туралы келісім жасау арқылы берілген жағдайда:

кредиттік желі беру (ашу) туралы келісім Тізбенің 2-тармағы екінші бөлігінің талабына сәйкес келеді;

кредиттік желі беру (ашу) туралы келісімде микрокредиттің жалпы сомасы және жалпы мерзімі көрсетіледі;

осы тармақтың 1), 2), 3), 4), 5), 6), 8), 11) және 14) тармақшаларында көзделген талаптар шартта көрсетілген жүйелілікпен көрсетіледі;

осы тармақтың 7), 9), 10), 12), 13) және 15) тармақшаларында көзделген талаптар кредиттік желі беру (ашу) туралы келісімде көрсетілген жағдайда оларды шартта қосымша көрсету талап етілмейді.

Егер шартта оның жекелеген талаптарының шамамен алынған талаптармен айқындалатындығы көзделсе, микроқаржы ұйымы мен қарыз алушының қолдары қойылған шарт бөлігі Тізбенің 2-тармағы екінші бөлігінің талабына сәйкес келеді және көрсетілген жүйелілікпен шарттың бірінші бетінен бастап осы тармақтың 1), 2), 3), 4), 5), 6), 8), 10), 11), 12) және 14) тармақшаларында көзделген талаптарды қамтиды.

4. Қарыз алушының құқығы:

1) микрокредиттер беру қағидаларымен, микроқаржы ұйымының микрокредиттер беру жөніндегі тарифтерімен танысу;

2) алынған микрокредитке шартта белгіленген тәртіппен және талаптармен иелік ету;

3) егер негізгі борыш пен (немесе) сыйақыны өтеу күні демалыс не мереке күндеріне сәйкес келсе, негізгі борыш пен (немесе) сыйақыны тұрақсыздық айыбын және айыппұл санкцияларының өзге де түрлерін төлемей, одан кейінгі жұмыс күні төлеу;



4) шарт бойынша берілген микрокредит сомасын тұрақсыздық айыбын және айыппұл санкцияларының өзге де түрлерін төлемей, микроқаржы ұйымына мерзімінен бұрын толық немесе ішінара қайтару;

5) қарыз алушының – жеке тұлғаның «Микроқаржы ұйымдары туралы» 2012 жылғы 26 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңы 9-1-бабының 4 және 5-тармақтарында көрсетілген тұлғамен келіспеушіліктерді реттеу үшін, микроқаржы ұйымы осы қарыз алушымен жасалған шарт бойынша құқықты (талапты) басқаға берген жағдайда банк омбудсманына жүгіну;

6) микроқаржы ұйымына көрсетілетін қызметтер бойынша даулы жағдайлар туындаған кезде жазбаша өтініш жасау.

Осы тармақта көзделген талаптар олар кредиттік желі беру (ашу) туралы келісімде көрсетілген жағдайда шартта қосымша көрсетуді талап етпейді.

5. Микроқаржы ұйымының құқығы:

1) шартқа қол қойылған күні болған микрокредиттерді беруге және қызмет көрсетуге байланысты сыйақы мөлшерлемелерін, тарифтер мен комиссияларды біржақты тәртіппен төмендету;

2) қарыз алушы микрокредиттің кезекті бөлігін қайтару және (немесе) сыйақы төлеу үшін белгіленген мерзімді күнтізбелік қырық күннен асыра отырып бұзған кезде микрокредит және ол бойынша сыйақы сомасын мерзімінен бұрын қайтаруды талап ету мүмкіндігін көздейтін талаптарды қамтиды.

Осы тармақта көзделген талаптар олар кредиттік желі беру (ашу) туралы келісімде көрсетілген жағдайда шартта қосымша көрсетуді талап етпейді.

6. Микроқаржы ұйымының міндеті:

1) микроқаржы ұйымының микрокредит беру туралы шарт бойынша құқығының (талап етуінің) үшінші тұлғаға өту талаптары қамтылған шарт (бұдан әрі – талап ету құқығын басқаға беру шарты) жасалған кезде қарыз алушыны (немесе оның уәкілетті өкілін):

талап ету құқығын басқаға беру шарты жасалғанға дейін құқықтардың (талап етулердің) үшінші тұлғаға өту мүмкіндігі туралы, сондай-ақ шартта көзделген не Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін тәсілмен осындай басқаға беру талабына байланысты қарыз алушының дербес деректерін өңдеу туралы;

талап ету құқығын басқаға беру шарты жасалған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде микрокредитті өтеу жөніндегі бұдан былайғы төлемдердің үшінші тұлғаға (шарт бойынша құқық (талап ету) өткен тұлғаның атауы және тұрған жері) тағайындалатынын, берілген құқықтардың (талап етулердің) толық көлемін, сондай-ақ негізгі борыштың, сыйақының, комиссиялардың, тұрақсыздық айыбының (айыппұлдың, өсімпұлдың) мерзімі өткен және ағымдағы сомаларының және төленуге жататын басқа да сомалардың қалдықтарын көрсете отырып, құқықтың (талап етудің) шартта көзделген не Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін тәсілмен үшінші тұлғаға өткені туралы;

2) қарыз алушы микроқаржы ұйымына көрсетілетін қызметтер бойынша даулы жағдайлар туындаған кезде жазбаша өтініш жасаған жағдайда жауап жазбаша нысанда беріледі. Ірі кәсіпкерлік субъектілеріне жататын микроқаржы ұйымдары «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» 2007 жылғы 12 қаңтардағы Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабында белгілеген мерзімде жауап алу мүмкіндігін көздейтін талаптарды қамтиды.

3) мыналардан:

шарттың нөмірі және жасалу күні;

микрокредиттің сомасы;

микрокредит және сыйақы өтеу сомасын және олардың жиынтық мәнін көрсетумен өтеу күні мен кезекті төлемдердің мөлшері;

келесі өтеу күніне микрокредит сомасының қалдығы;

төленуі тиіс микрокредит пен сыйақының ортақ қорытынды сомалары және олардың жиынтық мәні;

микрокредитті өтеу кестесін жасау күні;



қарыз алушы – жеке тұлғаның тандаған әдісін белгілей отырып, микроқаржы ұйымының микрокредитті өтеу әдістерінің ұсынған тізбесі көрсетілген тараптар қол қойған микрокредитті өтеу кестесі шартына қосымша туралы хабардар ету талаптарын көздейтін шарттарды қамтиды.

Қарыз алушының ақшалай міндеттемелері сомасының (мөлшерінің) және (немесе) оларды төлеу мерзімінің өзгеруіне әкелетін микрокредит талаптары өзгерген кезде микроқаржы ұйымы жаңа талаптарды ескере отырып, микрокредитті өтеудің жаңа кестесін жасайды және қарыз алушыға береді.

Осы тармақтың талаптары бір айдан аз уақытқа берілген микрокредитке, сондай-ақ кредиттік желі ұсыну (ашу) туралы келісімге қолданылмайды.

Осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген талаптар кредиттік желі беру (ашу) туралы келісімде көрсетілген жағдайда шартта қосымша көрсетуді талап етпейді.

7. Микроқаржы ұйымы үшін шектеулер мыналарға тыйым салатын талаптардан тұрады:

1) микрокредиттер беру және қызмет көрсетумен байланысты шартқа қол қою күніне қолданыста болған сыйақы мөлшерлемелерін, тарифтер мен комиссиялардың мөлшерлерін олардың ұлғаю жағына, сондай-ақ микрокредитті өтеу әдісі мен тәсілін біржақты тәртіпте өзгерту;

2) жасалған шарт шеңберінде комиссиялар мен өзге төлемдердің жаңа түрлерін біржақты тәртіпте енгізу;

3) микроқаржы ұйымына микрокредит сомасын мерзімінен бұрын толығымен немесе ішінара қайтарған жеке тұлға болып табылатын қарыз алушыға микрокредитті мерзімінен бұрын қайтарғаны үшін айыппұл санкцияларын қолдану;

4) егер негізгі борышты немесе сыйақыны өтеу күні демалыс не мереке күніне келетін жағдайда тұрақсыздық айыбы мен айыппұл санкцияларының өзге түрлерін өндіріп алуға тыйым салынады және сыйақыны немесе негізгі борышты төлеу күні одан кейін келетін жұмыс күні жүргізіледі;

5) кез келген валюта баламасына байланысты теңгемен берілген микрокредит бойынша міндеттемелер мен төлемдерді индекстеу.

Осы тармақта көзделген талаптар кредиттік желі беру (ашу) туралы келісімде көрсетілген жағдайда шартта қосымша көрсетуді талап етпейді.



Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылғы 29 желтоқсанда
№ 18123 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 29 қазан

№ 267

Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне қаржы нарығын реттеу, төлемдер және төлем жүйелері мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы, «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы, «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы, «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі, «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының қаржы нарығын реттеу, төлемдер және төлем жүйелері мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін кейбір нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі бекітілсін.

2. Төлем жүйелері департаменті (Ашықбеков Е.Т.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 3-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.



«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасы

Ұлттық экономика министрлігінің

Статистика комитеті



**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы 29 қазандағы
№ 267 қаулысына
қосымша**

Қазақстан Республикасының қаржы нарығын реттеу, төлемдер және төлем жүйелері мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін кейбір нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі

1. «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамының активтерін инвестициялау ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2008 жылғы 2 қазандағы № 148 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5365 болып тіркелген) мынадай өзгерістер мен толықтыру енгізілсін:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамының активтерін инвестициялау жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы»;

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Қоса беріліп отырған «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамының активтерін инвестициялау жөніндегі нұсқаулық бекітілсін.»;

көрсетілген қаулымен бекітілген «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамының активтерін инвестициялау ережесінде:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамының активтерін инвестициялау жөніндегі нұсқаулық»;

кіріспесі мынадай редакцияда жазылсын:

«Осы Нұсқаулық «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры туралы» 2003 жылғы 3 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленген және «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – Қор) активтерін инвестициялауды жүзеге асыруды нақтылайды.»;

4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Қор активтерін инвестициялық портфельді басқарушының басқаруына тапсырған кезде инвестициялық портфельді басқарушы Қордың активтерін қаржы құралдарына инвестициялауды Қор активтерінің шегінде және инвестициялық портфельді басқарушы мен Қор арасында жасалған инвестициялық портфельді басқару жөніндегі тиісті шарттың негізінде, осы Нұсқаулықтың талаптарына және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырады.»;

16-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«16. Егер қандай да бір жағдайлардың нәтижесінде Қор активтерінің есебінен сатып алынған қаржы құралдары портфелінің құрылымы осы Нұсқаулықта белгіленген талаптарға сәйкес келмесе, Қор осындай сәйкессіздікті күшейтетін активтерді орналастыруды дереу тоқтатады және бір күннің ішінде қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органға (бұдан әрі – уәкілетті орган) осы сәйкессіздік фактісі және себептері туралы хабарлайды, сондай-ақ екі жұмыс күні ішінде оны жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын ұсынады және анықталған бұзушылықты іс-шаралар жоспарында белгіленген мерзімде жояды.»;

мынадай мазмұндағы 21-тармақпен толықтырылсын:



«21. Қор активтерін құны Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес қаржы құралдары немесе қаржы активтері болып табылмайтын және кімнен болмасын талап ету құқығы жоқ криптография және (немесе) компьютерлік есептеу құралдарын қолдана отырып орталықтандырылмаған ақпараттық жүйеде құрылатын және есепке алынатын шамалар құнына (құнының өзгеруіне) байланысты болатын қаржы құралдарына инвестициялау жүзеге асырылмайды.».

2. «Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы №9 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №9249 болып тіркелген, 2014 жылғы 16 сәуірде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) мынадай толықтыру енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыру қағидаларында:

мынадай мазмұндағы 53-1-тармақпен толықтырылсын:

«53-1. Құны Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес қаржы құралдары немесе қаржы активтері болып табылмайтын және кімнен болмасын талап ету құқығы жоқ криптография және (немесе) компьютерлік есептеу құралдарын қолдана отырып орталықтандырылмаған ақпараттық жүйеде құрылатын және есепке алынатын шамалар құнына (құнының өзгеруіне) байланысты болатын қаржы құралдары брокер және (немесе) дилер жүзеге асыратын мәміленің нысанасы болып табылмайды.».

3. «Инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы №10 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №9248 болып тіркелген, 2014 жылғы 16 сәуірде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) мынадай толықтыру енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыру қағидаларында:

мынадай мазмұндағы 33-1-тармақпен толықтырылсын:

«33-1. Құны Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес қаржы құралдары немесе қаржы активтері болып табылмайтын және кімнен болмасын талап ету құқығы жоқ криптография және (немесе) компьютерлік есептеу құралдарын қолдана отырып орталықтандырылмаған ақпараттық жүйеде құрылатын және есепке алынатын шамалар құнына (құнының өзгеруіне) байланысты болатын қаржы құралдары инвестициялық портфельді басқарушы жүзеге асыратын мәміленің нысанасы болып табылмайды және олардың басқаруына қабылданбайды.».

4. «Екінші деңгейдегі банктерге арналған тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 26 ақпандағы №29 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №9322 болып тіркелген, 2014 жылғы 17 сәуірде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктерге арналған тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларында:

3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) ақпараттық қауіпсіздік тәуекелі – банк қызметкерлерінің және (немесе) үшінші тұлғалардың тарапынан қасақана бүлдіргіш ықпал етуі салдарынан туындаған банктің ақпараттық активтері тұтастығының, құпиялылығының және қол жетімділігінің бұзылуы салдарынан зиян туындау ықтималдығы;



2) ақпараттық технологиялар тәуекелі – банктің ақпараттық технологияларды әзірлеу мен пайдалануға байланысты процестерді қанағаттанарлықсыз құру салдарынан зиян туындау ықтималдығы;

3) ауыртпалық түспеген активтер – банктің өтімділіктегі мұқтаждығын қанағаттандыру мақсатында қажет болған кезде пайдалану үшін құқықтық, реттеуіш немесе техникалық кедергілері (шектеулері) жоқ банк активтері;

4) баға тәуекелі – қаржы құралдарының, тауарлардың нарықтық құнындағы жағымсыз өзгерістер салдарынан қаржылай залалдардың туындау ықтималдығы;

5) бақылау функциялары – банктің құрылымдық бөлімшелері тәуелсіз тексерулерді және ішкі бақылау жүйесінің, тәуекелдерді басқару, ақпараттық қауіпсіздік, бухгалтерлік есеп пен есептілік дәйектілігі жүйелерінің тиімділігіне бағалауды жүргізу бойынша жүзеге асыратын функциялар және банктің ішкі құжаттарына сәйкес бірқатар басқа да бақылау функциялары;

6) беделді жоғалту тәуекелі – қоғамда банктің қаржылық сенімділігі, көрсетілетін қызметтердің сапасы немесе жалпы банк қызметінің сипаты туралы жағымсыз пікір қалыптасуы салдарынан клиенттік базаның тарылуы, өзге де даму көрсеткіштерінің төмендеуі нәтижесінде залалдардың туындау, жоспарланған кірістердің алынбау ықтималдығы;

7) бэк-тестинг – банк операциялары бойынша тарихи деректерді пайдалана отырып және есептеу нәтижелерін көрсетілген операцияларды жасаудан болған нақты нәтижелермен салыстыра отырып тәуекелдерді өлшеу рәсімдерінің тиімділігін тексеру әдісі;

8) валюта тәуекелі – банк өз қызметін жүзеге асырған кезде шетел валюталары бағамдарының жағымсыз өзгерістері салдарынан қаржылай шығындардың туындау ықтималдығы;

9) ГЭП-талдау – пайыздық мөлшерлемелердің өзгерісіне ұшыраған немесе белгілі бір мерзім ішінде өтеуге жататын банктің активтері мен міндеттемелерінің көлемін салыстыруға негізделген, банк пайыздық тәуекелді және өтімділік тәуекелін өлшейтін әдіс;

10) заңдық тәуекел – мыналардың: банктің Қазақстан Республикасы заңнамасының, ал Қазақстан Республикасының бейрезиденттерімен қатынастарда – басқа мемлекеттердің қолданылатын заңнамасының талаптарын сақтамауы; банктің жасасқан шарттардың талаптарын сақтамауы; қызметін жүзеге асыру кезінде құқықтық қателер жіберу (дұрыс емес заңдық консультациялар немесе сот органдарында даулы мәселелерді қарау кезінде құжаттарды дұрыс жасамау); жетілмеген құқықтық жүйе (заңнама қайшылығы, банк қызметінің барысында туындайтын жекелеген мәселелерді реттеу бойынша құқықтық нормалардың болмауы); қарсы агенттердің нормативтік құқықтық актілердің талаптарын, сондай-ақ жасалған шарттардың талаптарын бұзуы салдарынан залалдардың туындау ықтималдығы;

11) комплаенс-тәуекел – банктің және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасы заңнамасының, уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілерінің, банктің қызмет көрсету және қаржы нарығында операциялар жүргізу тәртібін реттейтін банктің ішкі құжаттарының, сондай-ақ банктің қызметіне ықпал ететін шет мемлекеттер заңнамасының талаптарын орындамау салдарынан залалдардың туындау ықтималдығы;

12) кредиттік тәуекел – қарыз алушының немесе қарсы агенттің жазылған талаптарға сәйкес өз міндеттемелерін орындамауы салдарынан туындайтын залалдардың туындау ықтималдығы;

13) Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қаржы мониторингі комитеті – қаржы мониторингін жүзеге асыратын және «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» 2009 жылғы 28 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл бойынша өзге де шараларды қабылдайтын мемлекеттік орган (бұдан әрі – ҚМК);

14) мүдделер қақтығысы – банктің лауазымды тұлғаларының және (немесе) оның қызметкерлерінің жеке мүдделілігі мен олардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындауы немесе банктің және (немесе) оның қызметкерлерінің және (немесе) клиенттерінің мүліктік және өзге де мүдделері арасында банк және (немесе) оның клиенттері үшін жағымсыз салдарға әкеп соқтыруы мүмкін қарама-қайшылық туындайтын жағдай;



15) нарықтық тәуекел – нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің, шетел валюталары бағамдарының, қаржы құралдарының, тауарлардың нарықтық құнының жағымсыз өзгерістерімен негізделген баланстық және баланстан тыс баптар бойынша қаржылай залалдардың туындау ықтималдығы;

16) операциялық тәуекел – барабар емес немесе жеткіліксіз ішкі процестер, адам ресурстары және жүйелері немесе сыртқы оқиғалар нәтижесінде залалдардың туындау ықтималдығы, оның ішінде заңдық тәуекелді (стратегиялық және беделді жоғалту тәуекелін қоспағанда) және мынадай тәуекелдерді қоса алғанда:

жауапкершілікті бөлуді, есеп беру мен басқарудың құрылымын қоса алғанда, банктің белгісіз, барабар емес ұйымдық құрылымымен байланысты тәуекел;

ақпарат технологиясы саласындағы барабар емес стратегиялардан, саясаттардан және (немесе) стандарттардан, бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдаланудағы кемшіліктерден туындайтын тәуекел;

барабар емес ақпаратқа не оны тиісті пайдаланбауға байланысты тәуекел;

қызметкерді тиісті түрде басқармауға және (немесе) банктің біліксіз қызметкерлеріне байланысты тәуекел;

бизнес-процестің барабар емес құрылуына не ішкі құжаттар мен ережелердің сақталуын нашар бақылауға байланысты тәуекел;

банк операциясына сыртқы ықпал етудің көзделмеген немесе бақыланбайтын факторларына байланысты туындаған тәуекел;

банктің ішкі құжаттарының заңнама талаптарына сәйкес келмеуіне байланысты тәуекел;

банк қызметкерлерінің банк қызметіне жағымсыз әсер етуі мүмкін іс-әрекеттеріне, алаяқтыққа байланысты тәуекел;

жағымсыз іскерлік беделі бар тұлғаларға банктік қызмет көрсетуден, сондай-ақ Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес қаржы құралдары немесе қаржы активтері болып табылмайтын және кімнен болмасын талап ету құқығы жоқ криптография және (немесе) компьютерлік есептеу құралдарын қолдана отырып орталықтандырылмаған ақпараттық жүйеде құрылатын және есепке алынатын шамалармен байланысты операцияларды қоса алғанда, банктің қызметіне теріс әсер етуі мүмкін операцияларды, оның ішінде төлемдер және ақша аударымдарын жүргізуден туындаған тәуекел;

17) өтімділік тәуекелі – банктің өз міндеттемелерін елеулі шығындарсыз белгіленген мерзімде орындауға қабілетсіздігі нәтижесінде залалдардың туындау ықтималдығы;

18) пайыздық тәуекел – активтер, пассивтер мен баланстан тыс құралдар бойынша нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің жағымсыз өзгерістері салдарынан қаржылай залалдардың туындау ықтималдығы;

19) салыстырмалы талдау – тәуекелдерді бағалаудың түрлі құралдарын қолдану нәтижелерін салыстыру, бұл олардың тиімділігін бағалауға және банктің өзінің тәуекелге ұшырау деңгейі туралы толық түсінік алуына мүмкіндік береді;

20) саясат – банктің тиімді жұмыс істеуін және оның қызметінің стратегияға және тәуекелдің жол берілетін деңгейіне сәйкес келуін қамтамасыз ететін қажетті критерийлерді, өлшемдерді, тәсілдерді, қағидағтарды, стандарттарды, рәсімдер мен механизмдерді айқындайтын саясатты және (немесе) өзге де ішкі құжаттарды қамтитын ішкі құжаттар жиынтығы;

21) стратегиялық тәуекел – банктің қызметі мен дамуының стратегиясын (стратегиялық басқару) айқындайтын және банктің қызметіне қауіп төндіруі мүмкін ықтимал қауіптерді есепке алмаумен немесе жеткілікті түрде есепке алмаумен көрінетін шешімдерді қабылдау, банк бәсекелестер алдында басымдыққа жетуі мүмкін қызметтің перспективалық бағыттарын дұрыс емес немесе жеткіліксіз түрде негізді айқындау, банк қызметінің мақсаттарына жетуді қамтамасыз етуге тиіс қажетті ресурстар (қаржылай, материалды-техникалық, адам) мен ұйымдастыру шараларының (басқару шешімдерін) болмау немесе толық көлемде қамтамасыз етілмеу кезінде жіберілген қателер (кемшіліктер) нәтижесінде залалдардың туындау, жоспарланған кірістердің алынбау ықтималдығы;



22) стресс-тестілеу – ерекше, бірақ ықтимал оқиғалардың банктің қаржылық жағдайына әлеуетті әсерін бағалау әдісі;

23) сценарлық талдау – құрылымдық бөлімшелер тәуекелдерді басқару бөлімшесімен бірлесе отырып жүзеге асыратын, тәуекелдің әлеуетті оқиғаларын анықтауға және олар басталған жағдайда олардың банк қызметіне әлеуетті әсерін бағалауға мүмкіндік беретін процесс;

24) тәуекел – күтілетін немесе кездейсоқ оқиғалар банкке, оның капиталына немесе кірістеріне жағымсыз әсер етуі мүмкін ықтималдық;

25) тәуекелдерді өзіндік бағалау – банк ол арқылы банктің процестеріне тән тәуекелдерді анықтайтын және бағалайтын, анықталған тәуекелдерді бақылаудың тиімділігін бағалайтын және қалдық тәуекелдің деңгейін айқындайтын құрал;

26) тәуекелдер картасы – әлсіз жақтарын анықтау және тәуекелдерді басқару жөніндегі одан кейінгі іс-әрекеттерді басымдылығы бойынша саралау үшін әр түрлі бизнес-процестерге және (немесе) банктің құрылымдық бөлімшелеріне тән тәуекелдердің түрі мен деңгейінің сипаттамасы;

27) тәуекелдің жол берілетін деңгейі – банк қызмет түрлерінің стратегиясына, сипатына, ауқымына және күрделілігіне, сондай-ақ қаржылық жағдайына қарай өзінің қаржылық сенімділігін және ұзақ мерзімді жұмысын қамтамасыз етуге өзі үшін жол берілетін (қолайлы, қауіпсіз) ретінде айқындайтын тәуекел деңгейі (шамасы);

28) тәуекелдің негізгі индикаторлары – банктің тәуекелге ұшырау дәрежесін сипаттайтын және олардың негізінде банктің тәуекелдің күрделі деңгейіне жақындау дәрежесі анықталатын және тәуекелді азайту бойынша шаралар қабылданатын сандық көрсеткіштер;

29) тәуекел-профиль – тәуекел көрсеткіштерінің және банктің әр түрлі тәуекелдер түрлеріне ұшырау дәрежесін сипаттайтын өзге де мәліметтердің жиынтығы;

30) уәкілетті алқалы орган (бұдан әрі – УАО) – директорлар кеңесі жанындағы комитет, басқарма, басқарма жанындағы комитет, Қағидалардың талаптарына сәйкес банктің директорлар кеңесінің міндеттерін орындауға жәрдем көрсетуге жауапты, өз қызметін банктің директорлар кеңесі бекіткен ереже немесе банктің өзге де ішкі құжат негізінде жүзеге асыратын уәкілетті адамдар тобы;

31) уәкілетті орган – Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі;

32) ұйымдастыру құрылымы – банктің басқару органдарының, басшы қызметкерлерінің және құрылымдық бөлімшелерінің сандық құрамы мен жүйесін белгілейтін, олардың өз арасында бағыну, есеп беру құрылымын және өзара іс-әрекет жасау тәртібін схемалық түрде көрсететін ішкі құжат және (немесе) ішкі құжаттар жиынтығы.»;

8-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«8. Ішкі бақылау жүйесі банк мыналарды:

банктік тәуекелдерді, активтер мен пассивтерді басқарудың тиімділігін, активтердің сақталуын қамтамасыз етуді қоса алғанда, банк қызметінің тиімділігін қамтамасыз ету;

ішкі және сыртқы пайдаланушылар, сондай-ақ ақпараттық қауіпсіздік үшін қаржылық, реттеуіш және басқа да есептіліктің толық, дәйекті және уақтылы болуын қамтамасыз ету;

банктің заңнамалық және реттеуіш талаптарды, банктің ішкі құжаттарының талаптарын орындауын қамтамасыз ету;

банкті және оның қызметкерлерін құқыққа қайшы қызметті жүзеге асыруға, оның ішінде алаяқтық, қателіктер, дәлсіздіктер жасауға, алдауға, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға тартуға, Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес қаржы құралдары немесе қаржы активтері болып табылмайтын және кімнен болмасын талап ету құқығы жоқ криптография және (немесе) компьютерлік есептеу құралдарын қолдана отырып орталықтандырылмаған ақпараттық жүйеде құрылатын және есепке алынатын шамалармен байланысты операцияларды Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асыруға жол бермеу үшін қабылдаған ұйымдастыру, саясат, рәсімдер мен әдістер жүйесін білдіреді.»;



1-қосымша Қаржы нарығын реттеу, төлемдер және төлем жүйелері мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілерінің тізбесіне қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын:

2-қосымшада:

4.1.4-тармақтың Талап деген бағаны мынадай редакцияда жазылсын:

«Банк мыналардан құралатын, бірақ олармен шектелмейтін кредиттік мониторинг тәртібі және рәсімдеріне сәйкес кредиттік мониторингті жүзеге асырады:

1) кредиттік тәуекелді анықтау, өлшеу, мониторингі және бақылау тәртібі мен рәсімдері;

2) провизиялардың (резервтердің) негізді және барабар есебін қамтамасыз ететін уәкілетті органның және халықаралық қаржылық есептілік стандартының (бұдан әрі – ХҚЕС) талаптарын ескере отырып, кредиттер бойынша құнсыздану белгісі бар провизияларды (резервтерді) есептеу әдістемесі;

3) кредиттерді жіктеу тәртібі және рәсімдері;

4) кредиттер сапасын нақты бағалауды, негізделген жіктеуді және провизияларды қалыптастыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін сандық және сапалық факторлар негізінде қарыз алушылардың/қарсы агенттердің, эмитенттердің рейтингтерін тұрақты қайта қарау.»;

9.1.1-тармақтың Талап деген бағаны мынадай редакцияда жазылсын:

«Банк операциялық тәуекелдерді басқару саясатын әзірлейді, олар мынадай компоненттерден тұрады, бірақ олармен шектелмейді:

1) операциялық тәуекелдерді басқару мақсаты мен міндеттерінен;

2) операциялық тәуекелдерді басқарудың негізгі қағидаттарынан;

3) операциялық тәуекел оқиғаларының түрлерін жіктеу және операциялық тәуекелдердің негізгі түрлерінен;

4) банктің операциялық тәуекелінің шекті деңгейінен;

5) үш қорғаныш желісінің негізінде операциялық тәуекелдерді басқару процесінің қатысушыларын, олардың өкілеттігін, есеп берудің құрылымын нақты анықтаумен жауапкершілігін анықтаудан;

6) операциялық тәуекелді анықтау өлшеу, мониторингі мен бақылау тәртібі мен рәсімдерін анықтаудан, оның ішінде:

а) операциялық тәуекелдің негізгі индикаторларын анықтаудан;

б) операциялық тәуекелдерді басқару рәсімдері мен тетіктерін анықтаудан;

7) ақпарат ұсыну түрлерін, нысандары мен мерзімдерін қоса алғанда, үш қорғаныш желісі бойынша операциялық тәуекелдерді басқару процесінің қатысушылары арасында ақпарат алмасу тәртібінен;

8) саясаттан, рәсімдерден, лимиттерден ауытқуларды мақұлдау, бекіту, талдауды және мониторинг жүргізу рәсімдерінен;

9) жаңа өнімдерді, қызмет түрлерін, процестер мен жүйелерді мақұлдау және (немесе) қолданыстағы өнімдерге, қызмет түрлеріне, процестер мен жүйелеріне маңызды өзгерістер енгізу тәртібі мен рәсімдерінен;

10) операциялық тәуекелдерді басқаруында кемшіліктер анықталған және (немесе) банктің операциялық тәуекелдің ұшырағыштығының деңгейіне әсер ететін талаптар туындаған жағдайда ішкі құжаттарға және рәсімдерге өзгерістер енгізу бойынша талаптардан;

11) клиенттерді қабылдау және қызмет көрсету бағдарламасы (customer acceptance policy). Банк клиентті қызмет көрсету үшін қабылдау туралы шешім қабылдау рәсімдерін әзірлеу және іске асыру кезінде тәуекелдің тән факторларын ескереді;

12) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес қаржы құралдары немесе қаржы активтері болып табылмайтын және кімнен болмасын талап ету құқығы жоқ криптография және (немесе) компьютерлік есептеу құралдарын қолдана отырып орталықтандырылмаған ақпараттық жүйеде құрылатын және есепке алынатын шамалармен операцияларды қоса алғанда, тәуекелі жоғары операцияларды жүргізуден бас тарту, сондай-ақ клиентпен іскерлік



қарым-қатынастарды бұзу рәсімдері мен тәртібі тәуекелге тән факторларды ескере отырып әзірленеді.»;

13.1-тармақтың Талап деген бағанының 3) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«3) банктік қызметтерді көрсетуден, оның ішінде Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес қаржы құралдары немесе қаржы активтері болып табылмайтын және кімнен болмасын талап ету құқығы жоқ криптография және (немесе) компьютерлік есептеу құралдарын қолдана отырып орталықтандырылмаған ақпараттық жүйеде құрылатын және есепке алынатын шамалармен байланысты операцияларды жүзеге асырудан бас тарту туралы шешімдер қабылдау тәртібі және рәсімдері;».

5. «Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және сақтандыру тобының пруденциялық нормативтерінің және сақталуға міндетті өзге де нормалар мен лимиттердің нормативтік мәндерін және оларды есептеу әдістемесін, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының және сақтандыру топтарының пруденциялық нормативтердің орындалуы туралы есептілігінің тізбесін, нысандарын, табыс ету мерзімдерін, Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының және сақтандыру топтарының пруденциялық нормативтердің орындалуы туралы есептілігін табыс ету қағидаларын, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының немесе сақтандыру холдингтерінің еншілес ұйымдары сатып алатын заңды тұлғалардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) қойылатын талаптарды, сақтандыру холдингтері сатып алатын халықаралық қаржы ұйымдары облигацияларының тізбесін, сақтандыру холдингтері сатып алатын облигациялар үшін талап етілетін ең төмен рейтингті және рейтингтік агенттіктердің тізбесін, сондай-ақ сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары сатып алатын қаржы құралдарының (акциялар мен жарғылық капиталына қатысу үлестерін қоспағанда) тізбесін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 26 желтоқсандағы №304 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №14794 болып тіркелген, 2017 жылғы 24 ақпанда Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) мынадай толықтыру енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және сақтандыру тобының пруденциялық нормативтерінің және сақталуға міндетті өзге де нормалар мен лимиттердің нормативтік мәндерінде және оларды есептеу әдістемесінде:

мынадай мазмұндағы 45-1-тармақпен толықтырылсын:

«45-1. Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес қаржы құралдары немесе қаржы активтері болып табылмайтын және кімнен болмасын талап ету құқығы жоқ криптография және (немесе) компьютерлік есептеу құралдарын қолдана отырып орталықтандырылмаған ақпараттық жүйеде құрылатын және есепке алынатын шамалармен байланысты тәуекелдерді сақтандыру жүзеге асырылмайды.».

6. «Эмитенттерге және олардың қор биржасында айналысқа жіберілетін (жіберілген) бағалы қағаздарына, сондай-ақ қор биржасы тізімінің жекелеген санаттарына қойылатын талаптарды бекіту және Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бағалы қағаздар нарығын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 27 наурыздағы №54 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №15175 болып тіркелген, 2017 жылғы 14 маусымда Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) мынадай өзгеріс енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Эмитенттерге және олардың қор биржасында айналысқа жіберілетін (жіберілген) бағалы қағаздарына, сондай-ақ қор биржасы тізімінің жекелеген санаттарына қойылатын талаптарда және Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бағалы қағаздар нарығын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізуде:

3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Қазақстан Республикасының ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығындағы айналысқа Қазақстан Республикасынан басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, қор



биржасының тізіміне енгізілген (тізімде айналыста болуға рұқсат берілген) бағалы қағаздарға рұқсат беріледі.

Қазақстан Республикасының ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығындағы айналысқа құны Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес қаржы құралдары немесе қаржы активтері болып табылмайтын және кімнен болмасын талап ету құқығы жоқ криптография және (немесе) компьютерлік есептеу құралдарын қолдана отырып орталықтандырылмаған ақпараттық жүйеде құрылатын және есепке алынатын шамалардың құнына (құнының өзгеруіне) байланысты болатын қаржы құралдарына рұқсат берілмейді.».



**Қаржы нарығын реттеу, төлемдер және
төлем жүйелері мәселелері бойынша
өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін
Қазақстан Республикасының кейбір
нормативтік құқықтық актілерінің тізбесіне
қосымша**

**Екінші деңгейдегі банктерге арналған
тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
1-қосымша**

Әкімшілік деректерді жинақтауға арналған нысан

20__жылғы «__» _____

**100 000 (бір жүз мың) теңге және одан асатын мөлшерде шығындар келтірген
операциялық тәуекел оқиғаларына мониторинг жүргізу туралы есеп**

Есепті кезең: 20__жылғы «__» _____ жағдай бойынша

Индекс: 1-RISK

Кезеңділігі: тоқсан сайын

Ұсынатындар: екінші деңгейдегі банктер

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі – Ұлттық Банк)

Ұсыну мерзімі: есепті тоқсаннан кейінгі айдың 30-нан кешіктірмей



Нысан

р/ с№	Шығынға ұшыратуға әкелген операциялық тәуекел оқиғасының сипаты (шығындардың себептері)	Операциялық тәуекел оқиғаларын іске асыру салдарының нысаны және мөлшері (теңгемен)									
		Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген негіздер бойынша салынған және өндіріп алынған айыппұлдар	сот шығары, соттың шешімі бойынша өндіріп алулар	банк қызметкерлеріне соттан тыс өтемақылар	банк клиенттеріне соттан тыс өтемақылар	Банктің материалдық активтерін мерзімінен бұрын есептен шығару	операциялық тәуекелді іске асыру салдарын жоюға кеткен шығындар	резервтермен орны толтырылмаған өзге шығындар	банк активтерінің құнын төмендету	өзгелері (қандай екенін көрсетіңіз)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1											
2											
3											
4											
5											
...											

Банктің операциялық тәуекелін басқару бөлімшесінің басшысы

(тегі, аты, болса – әкесінің аты) _____ (қолы) _____ (күні)

Ескертпе: әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру жөніндегі түсіндірме осы нысанға қосымшада берілген



**100 000 (жүз мың) теңге және одан асатын
мөлшерде шығындар келтірген операциялық
тәуекел оқиғаларына мониторинг жүргізу
туралы есепке
қосымша**

Әкімшілік деректерді жинақтауға арналған нысанды толтыру жөніндегі түсіндірме

**100 000 (бір жүз мың) теңге және одан асатын мөлшерде шығындар келтірген
операциялық тәуекел оқиғаларына мониторинг жүргізу туралы есеп**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме әкімшілік деректерді жинақтауға арналған «100 000 (бір жүз мың) теңге және одан асатын мөлшерде шығындар келтірген операциялық тәуекел оқиғаларына мониторинг жүргізу туралы есеп» нысанын (бұдан әрі – Нысан) толтыру жөніндегі талаптарды айқындайды.

2. Нысан Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9322 болып тіркелген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 26 ақпандағы № 29 қаулысымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктерге арналған тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларына сәйкес әзірленген.

3. Нысанды банк тоқсан сайын жасайды.

4. Нысанға банктің операциялық тәуекелін басқару бөлімшесінің басшысы қол қояды.

2-тарау. Нысанды толтыру

5. 2-бағанда шығынға ұшыратуға әкелген операциялық тәуекел оқиғасының сипаты (шығындардың себептері) көрсетіледі.

6. 3-бағанда Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген негіздер бойынша салынған және өндіріп алынған айыппұлдар көрсетіледі.

7. 4-бағанда сот шығасылары, соттың шешімі бойынша өндіріп алулар көрсетіледі.

8. 5-бағанда банк қызметкерлеріне соттан тыс өтемақылар көрсетіледі.

9. 6-бағанда банк клиенттеріне соттан тыс өтемақылар көрсетіледі.

10. 7-бағанда банктің материалдық активтерін мерзімінен бұрын есептен шығару көрсетіледі.

11. 8-бағанда операциялық тәуекелді іске асыру салдарын жоюға кеткен шығындар көрсетіледі.

12. 9-бағанда резервтермен орны толтырылмаған өзге шығындар көрсетіледі.

13. 10-бағанда банк активтерінің құнын төмендету көрсетіледі.

14. 11-бағанда өзге де мәліметтер көрсетіледі.



ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 29 қазан

№ 268

Сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу қағидаларын, Сақтандыру шартын жасасу туралы хабардар ету қағидаларын және хабарламаның мазмұнына қойылатын талаптарды, Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру шарттарын жасасуды, сақтанушы мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасуды қамтамасыз ететін бағдарламалық-техникалық құралдары мен интернет-ресурстарына қойылатын талаптарды бекіту туралы

«Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Мыналар:

1) осы қаулыға 1-қосымшаға сәйкес Сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу қағидалары;

2) осы қаулыға 2-қосымшаға сәйкес Сақтандыру шартын жасасу туралы хабардар ету қағидалары және хабарламаның мазмұнына қойылатын талаптар;

3) осы қаулыға 3-қосымшаға сәйкес Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру шарттарын жасасуды, сақтанушы мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасуды қамтамасыз ететін бағдарламалық-техникалық құралдары мен интернет-ресурстарына қойылатын талаптар бекітілсін.

2. Банктік емес қаржы ұйымдарын реттеу департаменті (Көшербаева А.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 3-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.



3. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.

5. Осы қаулы 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.



**Сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) мен сақтандырушы арасында
электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу қағидалары**

1. Осы Сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленген және сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу тәртібін айқындайды.

2. Электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу мыналарды:

міндетті және ерікті сақтандыру бойынша сақтандырушының интернет-ресурсын және оның мобильдік қосымшасын (бұдан әрі – интернет-ресурс);

немесе ерікті сақтандыру бойынша тиісті келісім негізінде сақтандырушының әріптестері болып табылатын басқа ұйымдардың интернет-ресурсын (бұдан әрі – әріптестің интернет-ресурсы) пайдалана отырып жүзеге асырылады.

Сақтанушы (шығу туризмі саласындағы туроператор) мен сақтандырушы арасындағы келісім бойынша туристік өнімді қалыптастыруға және өткізуге арналған сақтанушының ақпараттық жүйесі мен сақтандырушының интернет-ресурсының ықпалдасуы арқылы туристі міндетті сақтандыру шартын жасасуға қажетті ақпаратты беруге рұқсат етіледі.

Бұл ретте сақтандырушының сақтанушыға туристі міндетті сақтандыру шарттарын жасасуға және сақтанушының ақпараттық жүйесін қамтамасыз етуге немесе пысықтауға байланысты жұмыстар мен қызметтер үшін сыйақы төлеуіне жол берілмейді.

3. Сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу сақтандырушы:

1) интернет-ресурсына тәулік бойы кедергісіз қол жеткізуді;

2) интернет-ресурста сақтандырудың түрлері (сыныптары) бойынша сақтандыру қағидаларын (сақтандырудың үлгі талаптарын) орналастыруды;

3) интернет-ресурста сақтанушының дербес парағын (бұдан әрі – сақтанушының жеке кабинеті) құру мүмкіндігін;

4) сақтандыру шартын жасау туралы өтініште (бұдан әрі – өтініш) сақтанушы толтырған жолдарды өтінішті қамтамасыз ету үшін қажетті әріптердің, цифрлардың немесе символдардың ең аз және ең көп саны мен форматына олардың сәйкес келуі тұрғысынан автоматтандырылған тексеруді қамтамасыз еткен жағдайда жүзеге асырылады.

Өтініштегі жолдардың мазмұны сәйкес келмеген жағдайда, сақтандырушының интернет-ресурсы сақтанушының өтініштегі сәйкес келмейтін жолдарды тексеру және түзету қажеттілігі туралы хабарлайды;

5) сақтандыру шартын сақтаушының жеке кабинетіне кіру арқылы жасасу жағдайларын қоспағанда, ұялы байланыс операторы берген, сақтанушы көрсеткен абоненттік нөмірді (бұдан әрі – абоненттік нөмір) растау үшін осы нөмірге мәтіндік қысқа хабарлар сервисі арқылы біржолғы парольды көрсете отырып, біржолғы хабар (бұдан әрі – SMS-хабар) жіберуді;

6) сақтандыру шартын Қазақстан Республикасының резиденттерімен жасасқан кезде өтініште көрсетілген мәліметтерді, оның ішінде «Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» 2003 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы 20-бабының 1-тармағында белгіленген жеңілдіктердің (бұдан әрі –



Көлік құралдары иелерінің АҚЖ міндетті сақтандыру жөніндегі жеңілдік) болу-болмауы туралы мәліметтерді мемлекеттік органдар мен олардың ведомстволық ұйымдарының Сақтандыру жөніндегі бірыңғай дерекқордың (бұдан әрі – СБДҚ) ақпараттық жүйесімен интеграцияланған ақпараттық жүйелерінен (бұдан әрі – мемлекеттік дерекқорлар) алынған деректермен СБДҚ-да автоматтандырылған салыстыруды қамтамасыз еткен жағдайда жүзеге асырылады.

Мемлекеттік дерекқорларда сақтандыру шартын жасасу үшін қажетті деректер болмаған жағдайда, сақтандырушы өтініште көрсетілген мәліметтерді өтінішке қоса берілген құжаттардың электрондық немесе сканерленген көшірмелерімен салыстырады;

7) сәйкес келмейтін жолдарды көрсете отырып, өтініште көрсетілген мәліметтердің мемлекеттік дерекқорлардан алынған деректермен сәйкес келуі немесе сәйкес келмеуі туралы ақпаратты СБДҚ-дан алуды қамтамасыз еткен жағдайда жүзеге асырылады.

СБДҚ-дан өтініште көрсетілген мәліметтердің мемлекеттік дерекқорлардан алынған деректермен сәйкес келмеуі туралы ақпарат алынған жағдайда, сақтандырушының интернет-ресурсы өтініште көрсетілген мәліметтерді тексеру және түзету қажеттілігі туралы хабарлайды;

8) жасалған сақтандыру шарты бойынша ақпаратты СБДҚ-ға жіберуді және сақтандыру шартына бірегей нөмір бере отырып, оны СБДҚ-да тіркеуді;

9) сақтанушыға сақтандыру шартының СБДҚ берген бірегей нөмірін және осы қаулымен бекітілген Сақтандыру шартын жасасу туралы хабардар ету қағидаларының және хабарламаның мазмұнына қойылатын талаптардың 5 және 6-тармақтарында көрсетілген өзге де мәліметтерді көрсете отырып, сақтандыру шартын жасасу туралы хабарламаны сақтанушыға тез арада жіберуді қамтамасыз еткен жағдайда жүзеге асырылады.

4. Сақтандыру шартын электрондық нысанда жасасқан кезде сақтандырушы өзінің интернет-ресурсында сақтанушыға:

1) мыналарды қамтитын өтінішті қалыптастыру:

жеке тұлға үшін:

тегі, аты және әкесінің аты (болса);

жеке сәйкестендіру нөмірі (болса);

заңды мекенжайы және (немесе) тұрғылықты жері;

жеке басын куәландыратын құжаттың берілген күні, нөмірі;

резиденттік белгісі (Қазақстан Республикасының резиденті немесе бейрезиденті);

электрондық пошта мекенжайы (болса);

абоненттік нөмір;

көлік құралдары иелерінің АҚЖ міндетті сақтандыру жөніндегі жеңілдіктің болу-болмауы туралы белгі;

егер сақтандырылушы (пайда алушы) сақтандыру шарты бойынша сақтанушы болып табылмаса, ол туралы көрсету;

Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасына сәйкес сақтандыру шартын жасасу үшін қажетті өзге де мәліметтерді;

заңды тұлға үшін:

толық атауы;

бизнес-сәйкестендіру нөмірі (болса);

орналасқан жері;

экономика секторының коды, экономикалық қызмет түрі;

бенефициар меншік иелері немесе бірінші басшы туралы ақпарат;

лицензияның нөмірі, берілген күні (лицензияланатын қызмет түрлерін сақтандыруға кезде);

электрондық пошта мекенжайы (болса);

абоненттік нөмір;

егер сақтандырылушы (пайда алушы) сақтандыру шарты бойынша сақтанушы болып табылмаса, ол туралы көрсету мүмкіндігін;

Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасына сәйкес сақтандыру шартын жасасу үшін қажетті өзге де мәліметтерді қамтамасыз етеді.



Сақтанушының (шығу туризмі саласындағы туроператордың) өтінішінде осы тармақта көрсетілген мәліметтерден басқа сақтандырылушының (шетелге шығатын туристің) абоненттік нөмірі болады;

2) сақтандырушы өтініште көрсеткен мәліметтерді растайтын құжаттардың электрондық немесе сканерленген көшірмелерін қоса беруді;

3) сақтандыру сыйлықақысының сомасымен, сондай-ақ берілетін жеңілдік пен Көлік құралдары иелерінің АҚЖ міндетті сақтандыру жөніндегі жеңілдік (болса) ескерілген сақтандыру сыйлықақысының сомасымен танысуды;

4) сақтанушы таңдаған сақтандыру өнімі бойынша сақтандыру қағидаларымен (сақтандырудың үлгі талаптарымен) сақтандыру сыйлықақысы төленгенге дейін танысуды;

5) сақтандыру сыйлықақысын қолма-қол ақшасыз және қолма-қол ақшамен, оның ішінде сақтандырушының төлем деректемелері, шотының нөмірі, төлеу мерзімі және сақтандыру шартының күшіне ену тәртібі бар ақы төлеуге арналған шотты сақтандырушының ұсынуы арқылы төлеуді қамтамасыз етеді.

Сақтандыру сыйлықақысы сақтандырушы талап еткен мерзімде төленбеген жағдайда, сақтандырушы сақтандыру шартын жасаспау туралы хабарламаны сақтанушыға жіберуді қамтамасыз етеді.

Сақтандыру сыйлықақысы сақтандыру шартында көзделген мөлшерден кем мөлшерде төленген жағдайда, сақтандырушы сақтанушыға тез арада сақтандыру сыйлықақысының жетпейтін бөлігін сақтандырушы көрсеткен мерзімде төлеу қажеттілігі туралы хабарлама жібереді.

Сақтандыру сыйлықақысының сомасы артық төленген жағдайда, сақтандырушы оның сақтанушыға қайтарылуын қамтамасыз етеді және тиісті хабарлама жібереді;

6) сақтандырушының және СБДҚ-ның сақтанушыны сақтандыру шартын жасасу туралы хабарлау тәсілін осы қаулымен бекітілген Сақтандыру шартын жасасу туралы хабардар ету қағидаларының және хабарламаның мазмұнына қойылатын талаптардың 2 және 3-тармақтарына сәйкес таңдауды;

7) әрбір сақтанушыға (сақтандырылушыға) қатысты бұрын жасалған және (немесе) қолданыстағы барлық сақтандыру шарттары бойынша ақпараттан тұратын электрондық нысанда жеке кабинет құруды қамтамасыз етеді.

5. Қағидалардың 3 және 4-тармақтарының талаптары:

туристі міндетті сақтандыру;

міндетті экологиялық сақтандыру;

мыналардың:

жеке нотариустардың;

аудиторлық ұйымдардың;

жолаушылар алдындағы тасымалдаушылардың;

көлік құралдары иелерінің;

қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты объектілер иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарына қолданылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген міндетті сақтандыру шарттары сақтандырушының интернет - ресурсында жасалады.

Қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру, өсімдік шаруашылығындағы міндетті сақтандыру, ерікті сақтандыру шарттары сақтандырушының интернет-ресурсында және (немесе) әріптестің интернет-ресурсында жасалады.

Қағидалардың 3-тармағының 1), 3), 6) және 7) тармақшаларын, 4-тармағының 7) тармақшаларын қоспағанда, Қағидалардың 3 және 4-тармақтарының талаптары әріптестің интернет-ресурсында жасалатын сақтандыру шарттарына қолданылады.

6. Қағидалардың 3-тармағы 6) тармақшасының екінші абзацында көзделген жағдайда сақтандырушы сақтанушы құжаттардың электрондық немесе сканерленген көшірмелерін



сақтандырушының интернет-ресурсына немесе әріптестің интернет-ресурсына жүктеген күннен бастап келесі жұмыс күнінен кешіктірмей:

1) сақтанушымен сақтандыру шартын жасасу үшін сақтандыру сыйлықақысын төлеу қажеттілігі туралы;

2) сақтандыру шартын жасасудың мүмкін еместігі және сақтанушының өтінішінде көрсетілген мәліметтерді түзету қажеттілігі туралы;

3) сақтандырушы көрсеткен мерзімде құжаттарды қайта жүктеу қажеттілігі туралы хабарламаны жіберуді қамтамасыз етеді.

Сақтандыру шартын жасасудың мүмкін еместігі және мәліметтерді түзету қажеттілігі туралы хабарлама сақтанушының өтінішінде көрсетілген мәліметтер сақтанушы ұсынған құжаттардың мәліметтерімен сәйкес келмеген жағдайда жіберіледі.

Сақтандырушы көрсеткен мерзімде құжаттарды қайта жүктеу қажеттілігі туралы хабарлама сақтанушының өтінішінде көрсетілген мәліметтерді сақтанушы ұсынған деректермен салыстыру мүмкін болмаған жағдайда жіберіледі.

7. Сақтандырушының интернет - ресурсында жасалған сақтандыру шарты бойынша ақпаратқа қолжетімділік сақтанушының абоненттік нөмірін және (немесе) сақтандыру шартының бірегей нөмірін және сақтандырушының қалауы бойынша басқа деректерді енгізу арқылы беріледі.

Заңның 15-2-бабы 4-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген іс-әрекеттерді сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) сақтанушының жеке кабинетіне кіру не осы тармақтың бірінші бөлігіне сәйкес ұсынылатын жасалған сақтандыру шарты бойынша ақпаратқа қолжетімділік арқылы жасалады.

8. Сақтандырушы сақтандыру шартының мәліметтерін өзгерту, қайта ресімдеу туралы өтінішті алған кезде Қағидалардың 3-тармағының 5), 6) және 7) тармақшаларына сәйкес өтініштердегі мәліметтерді тексереді және салыстырып тексереді.

9. Сақтандырушы сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу туралы өтініш алған кезде сақтанушыны сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу тәртібі туралы хабардар етеді.

10. Сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) қалауы бойынша сақтандыру жағдайының басталуы туралы хабарламаны жіберу, келтірілген зиянның мөлшерін бағалауды жүргізу, сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттардың электрондық немесе сканерленген көшірмелері сақтандырушыға оларды сақтандырушының интернет-ресурсына немесе сақтанушының жеке кабинетіне жүктеу арқылы жібереді.

11. Сақтандыру жағдайының болу фактісін және сақтандырушы өтеуге жататын зиянның мөлшерін растайтын құжаттар жеткіліксіз болған кезде сақтандырушы оларды алған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде бұл жайлы электрондық пошта адресіне (болса) электрондық хабарлама түрінде және (немесе) көрсетілген абоненттік нөмірге SMS-хабар түрінде хабарлама жіберу арқылы жетіспейтін және (немесе) дұрыс емес ресімделген құжаттардың толық тізбесін көрсете отырып хабарлайды.

12. Ұсынылған құжаттардың толық тізбесі және оларды қабылдау күні көрсетілген электрондық анықтама өтініш берушіге ол көрсеткен электрондық пошта адресіне (болса) жіберіледі және (немесе) сақтандырушының интернет - ресурсында сақтанушының жеке кабинетінде көрсетіледі.



**Сақтандыру шартын жасасу туралы хабардар ету қағидалары және
хабарламаның мазмұнына қойылатын талаптар**

1. Осы Сақтандыру шартын жасасу туралы хабардар ету қағидалары және хабарламаның мазмұнына қойылатын талаптар «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және сақтандыру шартын жасасу туралы хабар ету тәртібін және хабарламаның мазмұнына қойылатын талаптарды айқындайды.

2. Сақтандыру шартын жасасу туралы сақтандыру ұйымының (бұдан әрі – сақтандырушы) хабарламасы сақтанушыға:

1) ұялы байланыс операторы ұсынған сақтанушы көрсеткен абоненттік нөмірге (бұдан әрі – абоненттік нөмір) мәтіндік қысқа хабарлар сервисі арқылы хабар (бұдан әрі – SMS-хабар) түрінде;

2) сақтанушы көрсеткен электрондық пошта адресіне (болса) электрондық хабар түрінде;

3) сақтандырушы ұсынатын өзге де тәсілдер бойынша жіберіледі.

3. Сақтандыру шартын жасасу туралы Сақтандыру жөніндегі бірыңғай дерекқордың (бұдан әрі – СБДҚ) хабарламасы сақтанушыға:

1) сақтанушы көрсеткен абоненттік нөмірге SMS-хабар;

2) сақтанушы көрсеткен электрондық пошта адресіне (болса) электрондық хабар түрінде жіберіледі.

4. Сақтанушының 2 және 3-тармақтарда көрсетілген хабарлама бағыттарының бір немесе бірнеше тәсілдерін таңдау мүмкіндігі бар.

5. Туристі міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандырушының және СБДҚ-ның оны жасасу туралы хабарламасы сақтандырылушыға (шетелге баратын туристке) сақтанушы (шығу туризмі саласындағы туроператор) көрсеткен сақтандырылушының абоненттік нөміріне және (немесе) электрондық пошта адресіне (болса) жіберіледі.

6. Сақтандырушының сақтандыру шартын жасасу туралы SMS-хабар түріндегі хабарламасы мыналарды қамтиды:

сақтанушы - жеке тұлға үшін:

сақтанушының тегі мен инициалдары;

сақтандыру шартының қолданыс мерзімі;

көлік құралының тіркеу нөмірі (көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру бойынша);

туристі міндетті сақтандыру бойынша сақтандырылушы үшін:

сақтандырылған адамдардың тегі мен инициалдары;

сақтандыру шартының қолданыс мерзімі;

сақтандыру аумағы;

сақтанушы - заңды тұлға үшін:

сақтанушының атауы;

сақтандыру шартының қолданыс мерзімі;

көлік құралының тіркеу нөмірі (көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру бойынша).

7. Сақтандырушының шарт жасасу туралы электрондық хабар түріндегі хабарламада:

сақтанушы-жеке тұлға үшін:



- сақтанушының (сақтандырылушылардың) тегі, аты, әкесінің аты (болса);
 - сақтандыру шартының СБДҚ берген бірегей нөмірі;
 - сақтандыру шартының қолданыс мерзімі;
 - сақтандырудың негізгі талаптары (сақтандыру сыйлықақысының мөлшері, сақтандыру лимиттері, сақтандыру нысаны);
 - сақтандыру оқиғасы басталған жағдайда сақтанушының (сақтандырылушының) іс-қимыл тәртібі;
 - сақтандыру төлемін алуға өтініш беру тәртібі;
 - сақтандырушының ұйғаруы бойынша сақтандыру шарты бойынша өзге мәліметтер көрсетіледі;
 - туристі міндетті сақтандыру бойынша сақтандырылған үшін:
 - сақтандырылушының (сақтандырылушылардың) тегі, аты, әкесінің аты (болса);
 - сақтандыру шартының СБДҚ берген бірегей нөмірі;
 - сақтандыру шартының қолданыс мерзімі;
 - сақтандыру аумағы;
 - сақтандырудың негізгі талаптары (сақтандыру сыйлықақысының мөлшері, сақтандыру лимиттері, сақтандыру нысаны);
 - сақтандыру оқиғасы басталған жағдайда сақтанушының (сақтандырылушының) іс-қимыл тәртібі;
 - сақтандыру төлемін алуға өтініш беру тәртібі;
 - сақтандырушының ұйғаруы бойынша сақтандыру шарты бойынша өзге мәліметтер көрсетіледі;
 - сақтанушы - заңды тұлға үшін:
 - сақтанушының атауы;
 - сақтандыру шартының бірегей нөмірі;
 - сақтандыру шартының қолданыс мерзімі;
 - сақтандырудың негізгі талаптары (сақтандыру сыйлықақысының мөлшері, сақтандыру лимиттері, сақтандыру нысаны);
 - сақтандыру оқиғасы басталған жағдайда сақтанушының (сақтандырылушының) іс-қимыл тәртібі;
 - сақтандыру төлемін алуға өтініш беру тәртібі көрсетіледі.
- Сақтандыру шартын жасау туралы сақтандырушының хабарламасында көрсетілмеген сақтандыру шарты бойынша өзге мәліметтер сақтандырушының интернет-ресурсына белсенді гиперсілтемені көрсету арқылы жолданады.
8. Сақтандырушы көрсеткен электрондық поштаның мекенжайына SMS-хабар, электрондық хабар түрінде жолданатын сақтандыру шартын жасау туралы СБДҚ-ның хабарламасында:
- сақтандырушының қысқаша атауы;
 - шарттың бірегей нөмірі;
 - СБДҚ интернет - ресурсының мекенжайы көрсетіледі.



Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру шарттарын жасасуды, сақтанушы мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасуды қамтамасыз ететін бағдарламалық-техникалық құралдары мен интернет-ресурстарына қойылатын талаптар

1. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру шарттарын жасасуды, сақтанушы мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасуды қамтамасыз ететін бағдарламалық-техникалық құралдары мен интернет-ресурстарына қойылатын талаптар «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленді және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру шарттарын жасасуды, сақтанушы мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасуды қамтамасыз ететін бағдарламалық-техникалық құралдары мен интернет-ресурстарына қойылатын талаптарды айқындайды.

2. Сақтандырушы сақтандыру шарттарын жасасуды, сақтанушы мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасуды қамтамасыз ететін өзінің бағдарламалық-техникалық құралдары мен интернет-ресурстарының үздіксіз жұмыс қабілеттілігін қолдайды.

3. Сақтандырушының бағдарламалық-техникалық құралдары мыналарды:

сақтанушының сақтандыру шарты бойынша ақпаратты Сақтандыру бойынша бірыңғай дерекқордың (бұдан әрі – СБДҚ) ақпараттық жүйесі арқылы тексеруі үшін СБДҚ-ның интернет-ресурсына көшу мүмкіндігін;

сақтандырушының интернет-ресурсына сақтанушының тәулік бойы қолжетімділігін қамтамасыз етумен сақтандыру шартын электрондық нысанда сақтауды;

Заңның 15-2-бабының 4) тармақшасына көрсетілген іс-қимылдарды жасау мүмкіндігін;

сақтанушы (шарт жасауға ниеті бар адамдар) мен сақтандырушының аталған интернет-ресурсты пайдаланумен орындалатын және сақтанушы сақтандыру шартын жасауға өтінішті толтырғаннан кейін жасалатын іс-қимылдары туралы электрондық нысандағы мынадай ақпаратты:

іс-қимыл жазбасының автоматтандырылған жүйеде, бағдарламалық қамтамасыз етудегі реттік нөмірді;

іс-қимылды жүзеге асыру датасын (күні, айы, жылы) және уақытын (сағаты, минуттары, секундтары);

интернет-ресурста іс-қимылды жүзеге асыратын және оны автоматтандырылған жүйеде, бағдарламалық қамтамасыз етуде идентификаттауға мүмкіндік беретін адамға берілген символдардың жиынын;

орындалатын іс-қимылға сәйкес келетін кодты;

интернет-ресурсқа қолжетімділік жүзеге асырылған идентификатталған ақпаратты (IP мекенжай);

сақтанушы сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы беретін ақпарат, оның ішінде сақтанушы (сақтандырылған, пайда алушы) жүктеген файлдар мен құжаттарды;

интернет-ресурстың автоматтандырылған жүйесіндегі, бағдарламалық қамтамасыз етудегі қателер туралы идентификатталған ақпаратты бір жыл ішінде үздіксіз тіркеу және сақтауды қамтамасыз етеді.



4. Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган сақтандырушының лицензиясын тоқтата тұру немесе айыру туралы шешім қабылдаған жағдайда:

СБДҚ-ның сақтандырудың тиісті сыныбы бойынша сақтандыру шартын жасау үшін қажетті сақтандырушының ақпараттық жүйелерімен өзара іс-әрекеті тоқтатыла тұрады (тоқтатылады);

сақтандырушы интернет-ресурста себебін көрсетумен сақтандыру шарттарын жасау мүмкін еместігі туралы ақпарат орналастырады және интернет-ресурстардың жұмысын тоқтата тұрады (тоқтатады).



ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 29 қазан

№ 269

Сақтандыру полистерінің мазмұнына және ресімделуіне қойылатын талаптарды, Өсімдік шаруашылығындағы міндетті сақтандыру шартын жасасу үшін өтініштің мазмұнына қойылатын талаптарды бекіту туралы

«Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы, «Жекеше нотариустардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» 2003 жылғы 11 маусымдағы, «Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» 2003 жылғы 13 маусымдағы, «Тасымалдаушының жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» 2003 жылғы 1 шілдедегі, «Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» 2003 жылғы 1 шілдедегі, «Туристі міндетті сақтандыру туралы» 2003 жылғы 31 желтоқсандағы, «Өсімдік шаруашылығындағы міндетті сақтандыру туралы» 2004 жылғы 10 наурыздағы, «Қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты объектілер иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» 2004 жылғы 7 шілдедегі, «Міндетті экологиялық сақтандыру туралы» 2005 жылғы 13 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Мыналар:

1) осы қаулыға 1-қосымшаға сәйкес Сақтандыру полистерінің мазмұнына және ресімделуіне қойылатын талаптар;

2) осы қаулыға 2-қосымшаға сәйкес Өсімдік шаруашылығындағы міндетті сақтандыру шартын жасасу үшін өтініштің мазмұнына қойылатын талаптар бекітілсін.

2. Осы қаулыға 3-қосымшаға сәйкес тізбе бойынша Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілері құрылымдық элементтерінің күші жойылды деп танылсын.

3. Банктік емес қаржы ұйымдарын реттеу департаменті (Көшербаева А.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;



4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 4-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.

6. Осы қаулы 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.



Сақтандыру полистерінің мазмұнына және ресімделуіне қойылатын талаптар

1. Осы Сақтандыру полистерінің мазмұнына және ресімделуіне қойылатын талаптар (бұдан әрі – Талаптар) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы, «Жекеше нотариустардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» 2003 жылғы 11 маусымдағы, «Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» 2003 жылғы 13 маусымдағы, «Тасымалдаушының жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» 2003 жылғы 1 шілдедегі, «Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» 2003 жылғы 1 шілдедегі, «Туристі міндетті сақтандыру туралы» 2003 жылғы 31 желтоқсандағы (бұдан әрі – Туристі міндетті сақтандыру туралы заң), «Қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты объектілер иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» 2004 жылғы 7 шілдедегі, «Міндетті экологиялық сақтандыру туралы» 2005 жылғы 13 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес әзірленді және сақтандыру полистерінің мазмұнына және ресімделуіне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Сақтандыру полисінде мынадай мәліметтер:

1) сақтандырушының атауы, орналасқан жері, телефоны мен банктік деректемелері;

2) сақтанушының тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса), жеке сәйкестендіру нөмірі, экономика секторының коды, резиденттік белгісі (Қазақстан Республикасының резиденті немесе Қазақстан Республикасының бейрезиденті), заңды мекенжайы және (немесе) тұрғылықты жері (жеке тұлғалар үшін);

3) сақтанушының атауы, бизнес сәйкестендіру нөмірі, экономика секторының коды, резиденттік белгісі (Қазақстан Республикасының резиденті немесе Қазақстан Республикасының бейрезиденті), орналасқан жері және нақты мекенжайы, банктік деректемелері (заңды тұлғалар үшін);

4) сақтандыру агентінің тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса), телефон нөмірі, жеке сәйкестендіру нөмірі (егер ол Қазақстан Республикасының резидент жеке тұлғасы болып табылса) немесе сақтандыру агентінің атауы, орналасқан жері және нақты мекенжайы, телефон нөмірі және бизнес сәйкестендіру нөмірі (егер ол Қазақстан Республикасының резидент заңды тұлғасы болып табылса);

5) сақтандыру объектісін көрсету;

6) сақтандыру жағдайын көрсету;

7) сақтандыру сомасының мөлшері, валюта түрі, сақтандыру төлемін жүзеге асыру тәртібі мен мерзімі;

8) сақтандыру сыйлықақысының (егер төлем бөліп төленсе, сақтандыру жарнасының) мөлшері, көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақысының жалпы сомасы және жеңілдікті (бар болса) ескере отырып, сақтандыру сыйлықақысының сомасы, сақтандырушы ұсынатын сақтандыру сыйлықақысының жалпы сомасы және шегерілімді (бар болса) ескере отырып, сақтандыру сыйлықақысының сомасы, валюта түрі, сақтандыру сыйлықақысын төлеу тәртібі мен мерзімдері;



9) сақтандыру агентіне тиесілі комиссиялық сыйақының болуы немесе болмауы туралы көрсету;

10) сақтандыру полисін жасасу күні және оның қолданылу мерзімі;

11) егер сақтандыру полисінде сақтандырылушы (пайда алушы) көрсетіліп, ол сақтандыру полисі бойынша сақтанушы болып табылмаған жағдайда, сақтандырылушының (пайда алушының) сәйкестендіру нөмірін, резиденттік белгісін және экономика секторын көрсету;

12) сақтандыру полисінің нөмірі (сақтандыру полисін қағаз нысандағы сақтандырушының бланкісінде ресімдеген жағдайда) немесе дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйым берген сақтандыру полисінің бірегей нөмірі (сақтандыру полисін электрондық нысанда ресімдеген кезде);

13) сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажетті жетіспейтін құжаттар туралы сақтанушыға немесе сақтандырылушыға хабарлау мерзімдері;

14) экономикалық қызмет түрі (заңды тұлғалар үшін);

15) сақтандыру полисінің қолданылатын аумағын көрсету;

16) сақтандырушының қолы (сақтандыру полисі қағаз нысандағы сақтандырушының бланкісінде берілген жағдайда);

17) Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасына сәйкес мәліметтер қамтылады.

Экономика секторының коды Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14365 болып тіркелген, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 31 тамыздағы № 203 қаулысымен бекітілген Экономика секторларының және төлемдер белгілеу кодтарын қолдану қағидаларына және Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17274 болып тіркелген, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 29 маусымдағы № 139 қаулысымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктердің, Қазақстанның Даму Банкінің және ипотекалық ұйымдардың Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне қаржы секторына шолуды қалыптастыруға арналған мәліметтерді ұсынуы жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес көрсетіледі.

Экономикалық қызмет түрі Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16256 болып тіркелген «Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы мен сақтандыру брокері есептілігінің тізбесін, нысандарын, табыс ету мерзімдерін және оларды ұсыну қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 22 желтоқсандағы № 245 қаулысына 30-қосымшаға сәйкес көрсетіледі.

3. Сақтандыру полисінде қамтылған сақтанушы мен сақтандырылушы туралы мәліметтер сақтанушының өтінішінде көрсетілген мәліметтерге сәйкес келеді, оның негізінде сақтандыру полисі ресімделеді.

4. Сақтандыру полисі қағаз нысандағы сақтандырушының бланкісінде ресімделген жағдайда, тараптардың құқықтары мен міндеттерінің сипаты сақтандыру полисінің кері жағында жазылады немесе оған қоса беріледі.

5. Туристі міндетті сақтандыру бойынша сақтандыру полисінде Талаптардың 2-тармағында көрсетілген мәліметтерден басқа сақтандырушының ассистанс компаниясының атауы, орналасқан орны, интернет-ресурсы, телефоны мен факсінің нөмірі, электрондық поштасының мекенжайы, сақтандырылушының тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса), туған күні мен тұрғылықты жері қамтылады.

6. Туристі міндетті сақтандыру бойынша сақтандыру полисін жасасқанын растау үшін сақтандырушы сақтанушыға сақтандырылушыға қатысты қолданыстағы сақтандыру арқылы қорғаудың болуы туралы растайтын сақтандыру сертификатын электрондық нысанда ресімдейді.

Сақтандырылушының талап етуі бойынша сақтандыру сертификаты қағаз нысандағы сақтандырушының бланкісінде ресімделеді.

Сақтандыру сертификатында Талаптардың 2-тармағының 1), 2), 3), 6), 8), 10), 11), 12), 15) және 16) тармақшаларында және 5-тармағында көрсетілген мәліметтерден басқа



сақтандырылушының сақтандыру жағдайы басталған кездегі іс-қимылының тәртібі мен сақтандыру бағдарламасы қамтылады.

Сақтандыру объектісін, сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемін (сақтандыру сомасын) және өтелуі тиісті шығыстардың түрлерін, тараптардың құқықтары мен міндеттерінің сипатын, сақтандыру төлемін жүзеге асыру тәртібі мен мерзімдерін, сондай-ақ Туристі міндетті сақтандыру туралы заңда белгіленген сақтандырудың өзге талаптарын көрсету сақтандыру сертификатына қоса беріледі.

Туристі міндетті сақтандыру бойынша сақтандыру полисі мен сақтандыру сертификаты халықаралық шарттарда, сақтандырылушының уақытша болатын елдің (орнының) заңнамасында көзделген талаптарды ескере отырып толтырылады.

7. Егер сақтандырушының филиалы сақтандыру полисін ресімдесе, онда сақтандыру полисінде сақтандырушы филиалының атауы, орналасқан орны мен телефоны, филиал басшысының тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) қамтылады.

8. Түрлері, талаптары мен тәртібі Қазақстан Республикасының міндетті сақтандыру түрлерін реттейтін жекелеген заңнамалық актілерінде белгіленетін міндетті сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру полистері электрондық нысанда ресімделеді.

Жүктелген және ерікті шарттары бойынша сақтандыру полистері қағаз нысандағы сақтандырушының бланкісінде және (немесе) электрондық нысанда ресімделеді.

9. Сақтандыру полисінің мәтіні қазақ және орыс тілдерінде, туристі міндетті сақтандыру бойынша сақтандыру полисі мен сақтандыру сертификатының мәтіні қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде ресімделеді.

Сақтандыру полисінің, сақтандыру сертификатының мәтіні олардың ауызша айтылуының тура мағынасына сәйкес түсіндірілуге тиіс. Мәтінде арнайы сақтандыру терминологиясы қолданылған жағдайда, оның толық және бір мәнді түсініктемесі беріледі.

10. Қағаз нысандағы сақтандырушының бланкісінде ресімделген сақтандыру полисіне сақтандырушы мен сақтандыру агенті арасында жасасқан шартта тиісті өкілеттіктер болған жағдайда сақтандыру агенті қол қояды.

11. Қағаз нысандағы сақтандырушының бланкісінде ресімделген сақтандыру полисін, сақтандыру сертификатын толтыру кезінде түзетулер мен шимайларға жол берілмейді.

12. Қағаз нысандағы сақтандырушының бланкісінде ресімделген сақтандыру полисін немесе сақтандыру сертификатын жоғалтқан жағдайда, сақтандырушы сақтанушының немесе сақтандырылушының өтініші бойынша оның түпнұсқамен бірдей заңдық күші болатын, жоғарғы оң жақ бұрышында «телнұсқа» деген жазуы бар және сақтандыру полисін немесе сақтандыру сертификатын алғашқы берген күн көрсетілген телнұсқасын береді.



**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «29» қазандағы
№ 269 қаулысына
2-қосымша**

**Өсімдік шаруашылығындағы міндетті сақтандыру шартын жасасу
үшін өтініштің мазмұнына қойылатын талаптар**

Өсімдік шаруашылығындағы міндетті сақтандыру шартын жасасу үшін өтініштің мазмұнына қойылатын талаптарда мынадай ақпараттар болуға тиіс:

ауыл шаруашылығы дақылының атауы;

өсімдік шаруашылығы өнімінің түрі;

сақтанушы туралы мәліметтер:

тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса), жеке сәйкестендіру нөмірі, заңды мекенжайы және (немесе) тұрғылықты жері, экономика секторының коды, резиденттік белгісі (Қазақстан Республикасының резиденті немесе Қазақстан Республикасының бейрезиденті), телефон нөмірі (жеке тұлғалар үшін);

атауы, бизнес сәйкестендіру нөмірі, экономика секторының коды, резиденттік белгісі (Қазақстан Республикасының резиденті немесе Қазақстан Республикасының бейрезиденті), орналасқан жері және нақты мекенжайы, банктік деректемелері, телефон нөмірі (заңды тұлғалар үшін);

жалпы алаңы, (гектар);

өсімдік шаруашылығы өнімдерінің барлық түрлері бойынша міндетті сақтандыру шарттарын жасасу мерзімі туралы мәліметтер;

1 гектарға шаққанда шығындар нормативтері;

тұқымдық материал туралы мәліметтер;

өтініш беру кезіндегі егістіктің жай-күйі туралы мәліметтер;

өтініш беру күні;

сақтандырушының өтінішті қабылдаған қызметкерінің тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса), лауазымы, телефон нөмірі, өтініш қабылданған күн.



Күші жойылды деп танылған Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілері құрылымдық элементтерінің тізбесі

1. «Сақтандыру полистері бланктерінің мазмұнына және оларды жасауға, көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру, туроператордың немесе турагенттің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру бойынша сақтандыру полистерін рәсімдеуге және беруге, сондай-ақ міндетті сақтандырудың жекелеген түрлері бойынша міндетті сақтандыру шарттарын жасау үшін сақтанушы өтініштерінің мазмұнына қойылатын талаптарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2010 жылғы 1 наурыздағы № 24 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6171 болып тіркелген, 2010 жылғы 7 тамызда Қазақстан Республикасының орталық атқарушы және өзге де орталық мемлекеттік органдарының актілер жинағында № 13 жарияланған).

2. «Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Сақтандыру полистері бланктерінің мазмұны және оларды жасау, көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру полисін рәсімдеу, сондай-ақ міндетті сақтандырудың жекелеген түрлері бойынша міндетті сақтандыру шарттарын жасау үшін сақтанушы өтініштерінің мазмұны жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» 2010 жылғы 1 наурыздағы № 24 қаулысына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2011 жылғы 26 тамыздағы № 95 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7240 болып тіркелген, 2011 жылғы 28 қазанда «Заң газеті» газетінде № 158 (1974) жарияланған).

3. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 сәуірдегі № 110 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8505 болып тіркелген, «Заң газеті» газетінде 2013 жылғы 6 тамызда № 115 (2316) жарияланған) бекітілген Өзгерістер енгізілетін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 25-тармағы.

4. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 20 қазандағы № 197 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 12364 болып тіркелген, 2015 жылғы 28 желтоқсанда «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) 1-тармағы.

5. «Қазақстан Республикасының қаржы нарығы және қаржы ұйымдары мәселелері бойынша кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 12 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 13308 болып тіркелген, «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде 2016 жылғы 14 наурызда жарияланған) бекітілген Қазақстан Республикасының өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін қаржы нарығы және қаржы ұйымдары мәселелері жөніндегі нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 2-тармағы.

6. «Сақтандыру полистері бланктерінің мазмұнына және оларды жасауға, көлік құралдары



иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру, туроператордың немесе турагенттің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру бойынша сақтандыру полистерін рәсімдеуге және беруге, сондай-ақ міндетті сақтандырудың жекелеген түрлері бойынша міндетті сақтандыру шарттарын жасау үшін сақтанушы өтініштерінің мазмұнына қойылатын талаптарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2010 жылғы 1 наурыздағы № 24 қаулысына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 30 мамырдағы № 141 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 13929 болып тіркелген, «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде 2016 жылғы 5 тамызда жарияланған).

7. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне сақтандыру қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 28 қаңтардағы № 17 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15104 болып тіркелген, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің эталонды бақылау банкінде 2017 жылғы 9 маусымда жарияланған) бекітілген Өзгерістер енгізілетін Қазақстан Республикасының сақтандыру қызметін реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 3-тармағы.

8. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының кейбір қаулыларына төлемдер және төлем жүйелері мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 22 желтоқсандағы № 248 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16446 болып тіркелген, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің эталонды бақылау банкінде 2018 жылғы 13 наурызда жарияланған) бекітілген Төлемдер және төлем жүйелері мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының қаулылары тізбесінің 1-тармағы.



ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 29 қазан

№ 270

Сақтандыру брокерінің жарғылық және меншікті капиталының ең төмен мөлшеріне қойылатын талаптарды белгілеу, Сақтандыру брокерінің қызметін жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы

«Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Сақтандыру брокерінің жарғылық және меншікті капиталын қалыптастыруға қойылатын мынадай талаптар белгіленсін:

1) жаңадан құрылатын сақтандыру брокері үшін жарғылық капиталдың ең төмен мөлшері мынадай шамалардан кем болмайды (мөлшері тиісті қаржы жылына Қазақстан Республикасының республикалық бюджет туралы заңымен белгіленген айлық есептік көрсеткіштермен):

сақтандыру шарттарын жасасу бойынша сақтандыру брокерінің қызметін жүзеге асыру құқығына лицензия бойынша – 20 000 (жиырма мың);

қайта сақтандыру шарттарын жасасу бойынша сақтандыру брокерінің қызметін жүзеге асыру құқығына лицензия бойынша – 100 000 (бір жүз мың);

2) жаңадан құрылатын және жұмыс істеп тұрған сақтандыру брокерінің жарғылық капиталының ең төмен мөлшері мынадай шамалардан кем болмайды (мөлшері тиісті қаржы жылына Қазақстан Республикасының республикалық бюджет туралы заңымен белгіленген айлық есептік көрсеткіштермен):

сақтандыру шарттарын жасасу бойынша сақтандыру брокерінің қызметін жүзеге асыру құқығына лицензия бойынша – 20 000 (жиырма мың);

қайта сақтандыру шарттарын жасасу бойынша сақтандыру брокерінің қызметін жүзеге асыру құқығына лицензия бойынша – 100 000 (бір жүз мың);

3) сақтандыру брокерінің меншікті капиталының ең төмен мөлшері мынадай шамалардан кем болмайды (мөлшері тиісті қаржы жылына республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген айлық есептік көрсеткіштермен):

өзінің атынан және сақтанушының тапсырмасы бойынша сақтандыру шарттарын жасасу бойынша делдалдық қызметті жүзеге асыратын сақтандыру брокері үшін – 10 000 (бір жүз мың);

өзінің атынан және қайта сақтанушының (цеденттің) тапсырмасы бойынша қайта сақтандыру шарттарын жасасу бойынша делдалдық қызметті жүзеге асыратын сақтандыру брокері үшін – 80 000 (сексен мың);

4) брокерлік қызметтің түрлерін қоса атқарған кезде сақтандыру брокерінің жарғылық және меншікті капиталының ең төмен мөлшері қайта сақтандыру шарттарын жасасу бойынша сақтандыру брокерінің қызметіне қатысты белгіленген мөлшерлерден кем болмайды.



2. Қоса беріліп отырған Сақтандыру брокерінің қызметін жүзеге асыру қағидалары бекітілсін.

3. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес тізбе бойынша Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілері құрылымдық элементтерінің күші жойылды деп танылсын.

4. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің сақтандыру брокерінің қызметін жүзеге асыру құқығына берілген лицензиясы бар сақтандыру брокерлері 2019 жылғы 1 мамырға дейінгі мерзімде өзінің қызметін осы қаулының 1-тармағының 3) тармақшасына сәйкес келтірсін.

5. Банктік емес қаржы ұйымдарын реттеу департаменті (Көшербаева А.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 6-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

6. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

7. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.

8. Осы қаулы, қаулының 1-тармағының 2021 жылғы 1 шілдеден бастап қолданысқа енгізілетін 2) тармақшасын қоспағанда, 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.

Қаулының 1-тармағының 1) тармақшасы 2021 жылғы 1 шілдеге дейін қолданылады.



Сақтандыру брокерінің қызметін жүзеге асыру қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Сақтандыру брокерінің қызметін жүзеге асыру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленді және сақтандыру брокерінің қызметін жүзеге асыру шарттары мен тәртібін айқындайды.

2. Қағидаларда Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17460 болып тіркелген «Қайта сақтандыру жөніндегі қызметті, сондай-ақ сақтандыру (қайта сақтандыру) пулының қызметін жүзеге асыру тәртібі мен ерекшеліктерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы № 203 қаулысында көзделген ұғымдар, сондай-ақ мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) қайтасақтандыру ковернотасы – көрсетілген талаптарда тәуекелдердің орналастырылғанын растайтын сақтандыру брокерінің тиісті белгісі қойылған, қайта сақтандырушы (қайта сақтандырушылар тобы, қайта сақтандыру пулы) қабылдаған тәуекел үлесіне (сақтандыру сомасының бір бөлігіне) және қайта сақтандыру талаптарына қатысты қайта сақтандыру слипі жасалу фактісіне растама ретінде сақтандыру брокері ресімдейтін құжат;

2) қайта сақтандыру слипі – сақтандыру брокері немесе Қазақстан Республикасының бейрезиденті – сақтандыру брокері ресімдейтін және әлеуетті қайта сақтандырушыға (қайта сақтандырушылар тобына, қайта сақтандыру пулына) осы құжатта айқындалған, әрбір қайта сақтандырушы немесе көшбасшы қайта сақтандырушы (тәуекелдің ең көп үлесін қабылдайтын) немесе жетекші қайта сақтандыру ұйымының функцияларын жүзеге асыратын (тәуекелді қайта сақтандыру пулына берген кезде) тұлға акцепт жағдайында тәуекелдердің қабылданғанын растайтын тиісті белгі қоятын қайта сақтандыру талаптарында тәуекелдің үлесін (сақтандыру сомасының бөлігін) қайта сақтандыруға қабылдау туралы ұсыныспен оферта ретінде жіберілетін құжат.

Қайта сақтандырушының, көшбасшы қайта сақтандырушының және жетекші сақтандырушының функциясын атқаратын тұлғаның (тәуекелді қайта сақтандыру пулдарына тапсырғанда) тәуекелдерді қабылдауын растайтын белгісі деп қойылған қолы және мөртабаны (бар болса) немесе мөрі (Қазақстан Республикасының бейрезиденттері-қайта сақтандырушылары, Қазақстан Республикасының бейрезиденттері-сақтандыру брокерлері үшін) ұғынылады;

3) сақтандыру ковернотасы – көрсетілген талаптарда тәуекелдердің орналастырылғанын растайтын сақтандыру брокерінің тиісті белгісі қойылған, сақтандырушы (сақтандырушылар тобы) қабылдаған тәуекел үлесіне (сақтандыру сомасының бір бөлігіне) және сақтандыру талаптарына қатысты сақтандыру слипін қабылдау фактісіне растама ретінде сақтандыру брокері ресімдейтін құжат;

4) сақтандыру слипі – сақтандыру брокері ресімдейтін және әр сақтандырушы немесе сақтандыру пулына қатысушылардың ортақ ісін жүргізетін және басшылық ететін тұлға (тәуекел сақтандыру пулына тапсырылғанда) акцепт болған жағдайда тәуекелді қабылдағанын растайтын тиісті белгісін қоятын осы құжаттың сақтандыру талаптарымен белгіленген тәуекел үлесін (сақтандыру сомасының бір бөлігін) сақтандыруға қабылдағаны туралы ұсынысымен



әлеуетті сақтандырушыға (сақтандырушылар тобына, сақтандыру пулына) оферта ретінде жолданатын құжат;

Сақтандырушының, сақтандыру пулына қатысушыларының ортақ ісін жүргізетін және оған басшылық ететін тұлғаның (тәуекелді сақтандыру пулдарына тапсырғанда) тәуекелдерді қабылдауын растайтын белгісі деп қойылған қолы және мөртабаны (бар болса), мөрі (Қазақстан Республикасының бейрезиденттері-сақтандырушылар үшін) ұғынылады;

5) уәкілетті орган – қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган;

6) факультативтік қайта сақтандыру – қайта сақтанушы (цедент) өз қалауы бойынша қайта сақтандырушыға сақтандыру тәуекелін қайта сақтандыруға тапсыратын, ал қайта сақтандырушы ол тәуекелді қабылдайтын немесе қабылдаудан бастартатын қайта сақтандыру нысаны.

2-тарау. Сақтандыру брокерінің қызметін жүзеге асыру талаптары мен тәртібі

3. Сақтандыру брокері Заңның 17-бабының 2 және 3-тармақтарында көзделген брокерлік қызмет түрлерін және сақтандыру брокерінің өзге де қызметін тиісті лицензия болған кезде жүзеге асырады.

4. Сақтандыру брокері өзіне қабылдаған міндеттемелерді оның клиенттермен жасасқан шартына тура сәйкес және Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасының талаптарын сақтай отырып орындайды.

5. Сақтандыру брокерінің құқықтары мен міндеттерінің нақты тізбесі, сондай-ақ оларды орындау үшін сақтанушының, қайта сақтанушының (цеденттің) алдындағы жауапкершілік олардың арасында жасалатын шартта айқындалады.

6. Сақтандыру брокерінің және сақтанушының, қайта сақтанушының (цеденттің) арасында жасалатын шарттың міндетті талаптары:

1) сақтанушының 1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің (Ерекше бөлім) 832-бабында көзделген тәртіппен және талабымен мәліметтерді ұсынуы;

2) сақтанушыдан, қайта сақтанушыдан (цеденттен) сақтандырушының (қайта сақтандырушының, Қазақстан Республикасының бейрезиденті-қайта сақтандырушының) банк шотына сақтандыру сыйлықақыларын және сақтандырушыдан (қайта сақтандырушыдан, Қазақстан Республикасының бейрезиденті-қайта сақтандырушыдан) сақтанушының, қайта сақтанушының (цеденттің), пайда алушының банк шотына сақтандыру төлемдерін аудару мерзімі;

3) сақтандыру брокерінің және сақтанушының, қайта сақтанушының (цеденттің) арасында өзара есеп айырысу тәртібі;

4) сақтандыру брокеріне комиссиялық сыйақы төлеу шарттары мен тәртібі болып табылады.

7. Сақтандыру брокері өз атынан және сақтанушының тапсырмасы бойынша сақтандыру шартын жасау үшін сақтандыру брокері осы шартты жасауға қажетті сақтандыру сыныбы (түрі) бойынша лицензиясы бар кемінде үш сақтандырушыдан Қағидалардың 16-тармағында көрсетілген ақпаратты алады.

Сақтандыру брокері Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасының талаптарын ескере отырып, сақтанушы, қайта сақтанушы (цедент) үшін аса тиімді талаптармен, қаржылық жағдайы орнықты сақтанушымен (қайта сақтанушымен) сақтандыру (қайта сақтандыру) шартын жасасуды қамтамасыз етеді.

8. Сақтандыру брокерінің сақтандыру тәуекелдерін сақтандыру брокерлері – Қазақстан Республикасының бейрезиденттері арқылы қайта сақтандыруға орналастыруы сақтандыру брокері – Қазақстан Республикасының бейрезидентінде ол бойынша ең төменгі сақтандыру сомасы ұлттық валютадағы мынадай сомаға:



әрбір талап бойынша жылына – мөлшері тиісті қаржы жылына Қазақстан Республикасының республикалық бюджет туралы заңында белгіленген, 263 000 (екі жүз алпыс үш мың) айлық есептік көрсеткішке;

барлық талаптар бойынша жылына – мөлшері тиісті қаржы жылына Қазақстан Республикасының республикалық бюджет туралы заңында белгіленген, 330 000 (үш жүз отыз мың) айлық есептік көрсеткішке балама сақтандыру брокері кәсіптік қызметін жүзеге асыру нәтижесінде объектісі сақтандыру брокерінің мүліктік мүддесі болып табылатын үшінші тұлғалардың алдында оның үшінші тұлғаларға келтірілген мүліктік зиянды қайтару міндеттілігімен байланысты өзінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру шарты болмаған жағдайда жүзеге асырылмайды.

9. Сақтандыру брокері сақтанушылардан, қайта сақтанушылардан (цеденттерден) сақтандыру сыйлықақыларын жинау және (немесе) сақтандырушылардан (қайта сақтандырушылардан) сақтандыру төлемдерін жинау бойынша операцияларды жүзеге асыру мақсатында, сақтандыру және (немесе) қайта сақтандыру шарттарын жасау бойынша делдал қызметін жүзеге асыру шеңберінде сақтандыру брокерінің комиссиялық сыйақысы сомасын алу операциясын қоспағанда, ол арқылы өзге операциялар жүзеге асырылмайтын банк шотын (бұдан әрі – сақтандыру брокерінің банк шоты) пайдаланады.

Сақтандыру брокері, сақтандыру брокерінің банк шотындағы оның меншікті капиталының кем дегенде 40 (қырық) пайызы мөлшеріндегі ақшалай қаражатын қоспағанда, екінші деңгейдегі банктердегі ағымдағы шоттарда және депозиттерде ақшалай қаражат сомасының болуын қамтамасыз етеді.

10. Сақтандыру брокері сақтандыру жағдайы болған жағдайда, сақтандыруға (қайта сақтандыруға) қабылданатын сақтандыру тәуекелін бағалаған жағдайда сақтандырушылардың, қайта сақтандырушылардың сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру бойынша және сақтанушының (цеденттің) сақтандыру сыйлықақысын толық көлемде әрі сақтандыру (қайта сақтандыру) шартында белгіленген мерзімде төлеуінде қажетті қолдау көрсетеді.

11. Сақтандыру брокері өзінің делдалдығымен жасалатын сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарында сақтандыру (қайта сақтандыру) талаптарының толық және дұрыс жария етілуін қамтамасыз етеді.

Сақтандыру брокері сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарын жасау бойынша делдалдық қызметті жүзеге асырған кезде ресімдейтін құжаттардың мәтіндері олардың сөзбен айтылуының нақты мағынасына сәйкес талқылануы тиіс. Мәтіндерде арнайы сақтандыру терминологиясы пайдаланылған жағдайда олардың толық және бір мәнді талқылануын беру қажет.

12. Сақтандыру брокерінің банк шотына сақтандыру сыйлықақысы сомалары, сақтандыру төлемдері түскен кезде, егер сақтандыру брокері мен сақтанушы, цедент арасында өзгеше көзделмесе, сақтандыру брокері оларды сақтандырушының, қайта сақтандырушының, сақтанушының, қайта сақтанушының (цеденттің), пайда алушының банк шотына дереу, бірақ 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей аударады.

3-тарау. Сақтандыру бойынша мәмілелерге қатысу

13. Сақтандыру брокері өз атынан және сақтанушының тапсырмасымен сақтандыру шарттарын жасау бойынша делдалдық қызметті жүзеге асырған кезде сақтандыру брокері мынадай құжаттарды:

- 1) сақтандыру слипін;
- 2) сақтандыру ковернотасын ресімдейді.

14. Сақтандыру брокері ресімдейтін сақтандыру слипі мен сақтандыру ковернотасында мына мәліметтер болуы тиіс:

- 1) сақтандырудың сыныбы (түрі);



- 2) сақтанушының толық атауы немесе тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса), тұрғылықты жері немесе орналасқан орны;
- 3) сақтандырушының толық атауы, байланыс телефоны, интернет-ресурсы және орналасқан орны;
- 4) сақтандыру брокерінің атауы, байланыс телефоны, интернет-ресурсы және орналасқан орны;
- 5) сақтандыру брокерінің қызметін жүзеге асыруға уәкілетті орган берген лицензияның нөмірі мен күні туралы ақпарат;
- 6) сақтандыру шартын жасасқан күніндегі сақтандырушының қаржылық сенімділік рейтингі және рейтингтік агенттіктің атауы (Қазақстан Республикасының бейрезиденті-сақтандырушы үшін);
- 7) сақтандыру шартының жасалған күні және қолданылу кезеңі;
- 8) сақтандырудың қолданылу аумағы (бағыты);
- 9) сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысының мөлшері және оны төлеу тәртібі;
- 10) сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасы;
- 11) сақтандырушы жауапкершілігінің үлесі (әрбір сақтандырушының – егер сақтандыру шарты бойынша тәуекел бірнеше сақтандырушылар арасында бөлінсе);
- 12) сақтандыру объектісі, сақтанушымен келісілген сақтандыру шартының талаптары, сақтандыру жағдайының сипаттамасы, сақтандырушыны шығынды толық не ішінара өтеуден босатудың ерекшеліктері мен талаптары (бар болса);
- 13) сақтандыру брокерінің комиссиялық сыйақысының мөлшері;
- 14) қолданылатын франшизаның мөлшері (бар болған жағдайда);
- 15) сақтандыру брокерінің қолы;
- 16) уәкілетті тұлғалардың қолы және сақтандырушының мөртабаны (ол бар болса) (сақтандыру слипі үшін).

Егер сақтандырушы сақтандыру шарты бойынша Қазақстан Республикасының бейрезиденті болса, оның сақтандыруға қабылдаған тәуекелінің үлесі туралы белгі ретінде оның мөрі (ол бар болса) қосымша пайдаланылады.

15. Сақтандыру брокері өз атынан және сақтанушының тапсырмасы бойынша сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін (сақтандыру құнын), сақтандыру талаптарын және сақтандыру тәуекелдерін сақтандыруға қабылдау мүмкіндіктерін айқындау үшін сақтандырушылармен келіссөз жүргізеді.

16. Сақтандыру брокері сақтандырушылардан сақтандыру тарифтерінің және меншікті капиталының мөлшері, сақтандыру талаптары, сақтандыру қызметін жүзеге асыруға берілген лицензияның (егер сақтандырушы Қазақстан Республикасының бейрезиденті болса, сақтандырушыны тіркеген елдің уәкілетті органы берген тіркеу нөмірінің) болуы туралы мәліметтерді (лицензияның (тіркеу нөмірінің) күні мен нөмірі), сондай-ақ сақтанушыға қажетті өзге мәліметтерді алады.

Сақтандырушы сақтандыру брокеріне делдалдық қызметті жүзеге асыруға қажетті дұрыс, толық және объективті мәліметтердің сақтандыру брокеріне ұсынылуын қамтамасыз етеді.

Сақтандыру брокері қажет болғанда осы мәліметтерді алу үшін қолжетімді көздерді пайдаланады. Ондай жағдайда, егер осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген мәліметтерді дұрыс немесе толық ұсынбау және объективті ұсынбау сақтанушының мүліктік игілігі мен құқықтарына зиян келтіру салдарын туындатқан болса, сақтандыру брокері Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен келтірілген зиянды сақтанушыға өтейді.

Қағидалардың мақсатында қолжетімді көздер деп Қазақстан Республикасының бейрезиденті-сақтандырушылар (қайта сақтандырушылар) туралы ақпаратты қамтитын интернет-ресурстар түсініледі.



17. Тиісті тәуекелдерді сақтандыруға қатысу сөйлемін қамтитын сақтандыру слипін сақтандыру брокері сақтандыруға ұсынылатын тәуекелді қабылдау (акцепт) не қабылдамау (акцептен бас тарту) үшін әлеуетті сақтандырушыларға жібереді.

18. Сақтандырушы сақтандыру слипінде көрсетілген сақтандыру талаптарын қабылдаған жағдайда, оның сақтандыруға қабылдайтын тәуекел үлесі мен жауапкершілік лимиті көрсетіледі, оларды сақтандырушы белгімен растайды.

Қазақстан Республикасының бейрезиденті-сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан кезде сақтандыру брокері, Қазақстан Республикасының бейрезиденті-сақтандырушының толық домендік атауын қамтитын электрондық мекенжайдан көшірме деректерін алған жағдайда, сақтандыру слипін электрондық не сканерленген көшірмесін де мойындайды.

19. Сақтандыру брокері бір сақтандыру тәуекелін (сақтандыру тәуекелдері тобын) тапсырған жағдайда, сақтандыру брокері қажет болған кезде сақтандырушылардың сақтандыру слипінде және қол қою парағында көрсетілген талаптарда тәуекелдерді қабылдағанын растайтын қол қою парағын ресімдейді.

Сақтандыру слипін қосымша ретінде жеке құжатқа қол қою парағы ресімделген жағдайда, қол қою парағында сақтандыру слипін деректемелері, сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелдерінің тізбесі, сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасы және әр сақтандырушының жауапкершілік үлесі қамтылады.

Қол қою парағы сақтандыру слипін бір бөлігі (элементі) түрінде оның құрамдас бөлігі ретінде ресімделген жағдайда, қол қою парағында әр сақтандырушының жауапкершілік үлесі қамтылады.

20. Сақтандыру брокері сақтандырушы (сақтандырушылар) растаған сақтандыру слипін алғаннан кейін сақтандыру слипінде қамтылған сақтандыру талаптарын сақтанушыға жібереді.

Сақтанушы сақтандыру талаптарын қабылдаған жағдайда, сақтандыру брокері сақтандырушы ұсынған сақтандыру құны мен талаптарын қабылдауға сақтанушының келіскені туралы сақтандырушыға жазбаша нысанда хабарлайды.

Сақтандыру шартының жасалуын растау үшін сақтандыру брокері сақтандыру ковернотасын ресімдейді және оны сақтандыру слипінмен қатар сақтанушыға береді.

21. Сақтандыру брокері ресімдеген сақтандыру слипін мен сақтандыру ковернотасы, жиынтықта сақтандыру шартына теңестіріледі және Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында сақтандыру шартының мазмұнына белгіленген талаптарға сәйкес келеді.

4-тарау. Қайта сақтандыру бойынша мәмілелерге қатысу

22. Сақтандыру брокері өз атынан және цеденттің тапсырмасымен сақтандыру шарттарын жасау бойынша делдалдық қызметті жүзеге асырған кезде сақтандыру брокері халықаралық сақтандыру нарығында қабылданған іскерлік айналым тәжірибесін ескере отырып мынадай құжаттарды:

- 1) қайта сақтандыру слипін;
- 2) қайта сақтандыру ковернотасын ресімдейді.

Сақтандыру брокері Қазақстан Республикасының бейрезиденті-сақтандыру брокері арқылы тәуекелдерді қайта сақтандыруға берген және орналастырған кезде қайта сақтандыру слипін Қазақстан Республикасының бейрезиденті-сақтандыру брокері ресімдейді. Бұл жағдайда қайта сақтандыру ковернотасын сақтандыру брокері ресімдейді және Қағидалардың 23-тармағында белгіленген талаптарға сәйкес келеді.

23. Сақтандыру брокері ресімдейтін қайта сақтандыру слипінде, қайта сақтандыру ковернотасында мына мәліметтер болуы тиіс:

- 1) сақтанушының толық атауы немесе тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса), тұрғылықты жері немесе орналасқан орны;
- 2) сақтандыру шартының деректемелері, сақтандыру шартының қолданылу аумағы (факультативтік қайта сақтандыру бойынша) (қайта сақтандыру коверноты үшін);



- 3) цеденттің толық атауы, интернет-ресурсы және орналасқан орны;
- 4) сақтандыру брокерінің толық атауы, байланыс телефоны, интернет-ресурсы және орналасқан орны;
- 5) сақтандыру брокерінің толық атауы, интернет-ресурсы (бар болса), орналасқан орны және қызметін жүзеге асыруға лицензиясының болуы туралы ақпарат (сақтандыру брокері тіркелген орындағы елдің уәкілетті органы берген тіркеу нөмірі) (Қазақстан Республикасының бейрезиденті-сақтандыру брокері арқылы сақтандыру тәуекелін берген жағдайда);
- 6) қайта сақтандырушының (қайта сақтандырушылардың) толық атауы және орналасқан орны;
- 7) қайта сақтандырудың түрі мен нысаны (үйлесімді немесе үйлесімсіз, факультативтік немесе облигаторлық);
- 8) қайта сақтандыру объектісі, цедентпен келісілген қайта сақтандыру шартының талаптары, оның ішінде цеденттің өзіне ұстап қалған үлесі, сақтандыру жағдайының сипаттамасы, қайта сақтандырушыны (қайта сақтандырушыларды) шығынды толық не ішінара өтеуден босатудың ерекшеліктері мен талаптары (бар болса);
- 9) қайта сақтандырушының (қайта сақтандырушылардың) ұсынылатын жауапкершілік үлесі мен лимиті (қайта сақтандыру слипі үшін);
- 10) сақтандыру және қайта сақтандыру шартының қолданылу мерзімі;
- 11) қайта сақтандыру шарты бойынша есеп айырысу валютасы мен тәртібі;
- 12) қайта сақтандырушының жауапкершілік үлесі мен лимиті (әрбір қайта сақтандырушының – егер қайта сақтандыру шарты бойынша тәуекел бірнеше қайта сақтандырушылар арасында бөлінсе) (қайта сақтандыру ковернотасы үшін);
- 13) қолданылатын франшизаның мөлшері (бар болған жағдайда);
- 14) қайта сақтандырушы (қайта сақтандырушылар) ұсынатын әрбір шегерімнің мөлшері көрсетілген қайта сақтандырушының (қайта сақтандырушылардың) жалпы қайта сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (сақтандыру брокерінің, цеденттің комиссиялық сыйақысы, салықтар, бонустар, жеңілдіктер мен басқа да ықтимал шегерімдер), таза қайта сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (қайта сақтандыру слипі үшін);
- 15) қайта сақтандырушының (қайта сақтандырушылардың) қайта сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (қайта сақтандыру ковернотасы үшін);
- 16) сақтандыру брокерінің қолы;
- 17) уәкілетті тұлғалардың қолы және қайта сақтандырушының (қайта сақтандырушылардың) мөртабаны (ол бар болса) (қайта сақтандыру слипі үшін).

Тәуекелді орналастыру кезінде қатысқан қайта сақтандырушы Қазақстан Республикасының бейрезиденті болып табылған жағдайда, оның мөрі (ол бар болса) қайта сақтандыруға қабылданған тәуекел үлесінің белгісі ретінде қосымша пайдаланылады.

Егер қайта сақтандырушыда уәкілетті орган «Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және сақтандыру тобының пруденциялық нормативтерінің және сақталуға міндетті өзге де нормалар мен лимиттердің нормативтік мәндерін және оларды есептеу әдістемесін, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының және сақтандыру топтарының пруденциялық нормативтердің орындалуы туралы есептілігінің тізбесін, нысандарын, табыс ету мерзімдерін, Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының және сақтандыру топтарының пруденциялық нормативтердің орындалуы туралы есептілігін табыс ету қағидаларын, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының немесе сақтандыру холдингтерінің еншілес ұйымдары сатып алатын заңды тұлғалардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) қойылатын талаптарды, сақтандыру холдингтері сатып алатын халықаралық қаржы ұйымдары облигацияларының тізбесін, сақтандыру холдингтері сатып алатын облигациялар үшін талап етілетін ең төмен рейтингті және рейтингтік агенттіктердің тізбесін, сондай-ақ сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары сатып алатын қаржы құралдарының (акциялар мен жарғылық капиталына қатысу үлестерін қоспағанда) тізбесін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы



26 желтоқсандағы №304 бекітілген Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №14794 болып тіркелген қаулысында белгіленген сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және сақтандыру тобының пруденциялық нормативтерінің және сақталуға міндетті өзге де нормалар мен лимиттердің нормативтік мәндері және оларды есептеу әдістемесіне 2-қосымшаға сәйкес ұзақ мерзімді рейтингтердің салыстырмалы кестесіне сәйкес таныған рейтингтік агенттіктерінің бірінің қаржылық сенімділік рейтингісі бар болған жағдайда, онда қайта сақтандыру ковернотасында осы агенттіктердің бірінің қаржылық сенімділік рейтингін көрсету қажет.

Сақтандыру брокері сақтандыру тәуекелдерін Қазақстан Республикасының бейрезидент-сақтандыру брокерлері арқылы қайта сақтандыруға бергенде және орналастырғанда, сақтандыру брокері қайта сақтандырушы қол қойған тұлғаның аты-жөнін көрсете отырып, (қайта сақтандырушылар) қол қойған қайта сақтандыру слипінің орындалуын қамтамасыз етеді.

24. Сақтандыру брокері цеденттің атынан және тапсырмасы бойынша қайта сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін (қайта сақтандыру құнын), қайта сақтандыру шарттарын және сақтандыру тәуекелдерін қайта сақтандыруға қабылдау мүмкіндіктерін айқындау үшін қайта сақтандырушылармен келіссөз жүргізеді.

25. Сақтандыру брокері қайта сақтандырушылардан қайта сақтандыру тарифтерінің мөлшері, меншікті капиталының мөлшері, қайта сақтандыру шарттары, сақтандырудың нақты кластары бойынша сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензияның (егер қайта сақтандырушы Қазақстан Республикасының бейрезиденті болса, қайта тіркеу орны тіркелген мемлекеттің уәкілетті органы берген тіркеу нөмірі) болуы, қаржылық сенімділік рейтингінің болуы туралы және сақтанушыға (цедентке) қажетті өзге мәліметтерді алады.

Қайта сақтандырушы сақтандыру брокеріне делдалдық қызметті жүзеге асыруға қажетті дұрыс, толық және объективті мәліметтердің сақтандыру брокеріне ұсынылуын қамтамасыз етеді.

Сақтандыру брокері, егер қажет болса, осы мәліметтерді алу үшін қол жетімді дереккөздерді пайдаланады. Мұндай жағдайда, егер осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген дұрыс емес ақпарат беру немесе толық емес және жалған ақпарат беру қайта сақтандырушының мүлкіне және құқықтарына нұқсан келтірсе, сақтандыру брокері қайта сақтандырушыға келтірілген залалды Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген тәртіп бойынша өтейді.

26. Тиісті тәуекелдерді қайта сақтандыруға қатысу туралы ұсынысты қамтитын қайта сақтандыру слипін сақтандыру брокері қайта сақтандыруға ұсынылатын тәуекелді қабылдау (акцепт) немесе бас тарту (акцептіден бас тарту) үшін әлеуетті қайта сақтандырушыларға жібереді.

27. Қайта сақтандырушы қайта сақтандыру слипінде көрсетілген қайта сақтандыру шарттарын қабылдаған жағдайда, ол қайта сақтандыруға қабылдаған тәуекел үлесі және жауапкершілік лимиті көрсетіледі, ол қайта сақтандырушының белгісімен расталады.

Қазақстан Республикасының бейрезиденті – қайта сақтандырушымен қайта сақтандыру шартын жасасқан кезде сақтандыру брокерінде қайта сақтандыру слипінің электрондық немесе сканерленген көшірмелерінің болуына рұқсат етіледі, егер аталған көшірмелер Қазақстан Республикасының аумағында уәкілетті органның лицензиясы негізінде сақтандыру брокері қызметін жүзеге асыратын еншілес ұйым болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденті – қайта сақтандырушының немесе Қазақстан Республикасының бейрезиденті – сақтандыру брокерінің домендік толық атауы қамтылған электрондық адрестен алынған болса.

Сақтандыру брокері тәуекелдерді қайта сақтандыруға берген кезде қайта сақтандырушының белгісі ретінде осы жүйелерде рұқсат етілген, рейтингі «BBB-» төмен емес Қазақстан Республикасының бейрезиденті – сақтандыру брокерлерінен немесе олардың еншілес сақтандыру брокерлерінен алынған Exchange Lloyd's немесе Placement Platform Limited сақтандыру нарығының қатысушылары арасында ақпарат (хабарламалар) алмасудың



ақпараттық жүйелерінен алынған электронды үзінді көшірме пайдаланылады. Бұл ретте электронды үзінді көшірме сақтандыру брокеріне Қазақстан Республикасының бейрезиденті қайта сақтандырушының немесе сақтандыру брокерінің толық домендік атауын қамтитын электронды адрестен жіберіледі.

28. Сақтандыру брокері бір сақтандыру тәуекелін (сақтандыру тәуекелдерінің тобын) бірнеше қайта сақтандырушыларға берген жағдайда, сақтандыру брокері қайта сақтандыру слипінде және (немесе) жазылу парағында көрсетілген талаптар бойынша қайта сақтандырушылардың тәуекелді қабылдағанын растайтын жазылу парағын ресімдейді.

Қайта сақтандыру слипіне қосымша ретінде жеке құжатқа жазылу парағын ресімдеген жағдайда, жазылу парағында қайта сақтандыру слипінің деректемелері, қайта сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелдерінің тізімі, қайта сақтандырушының (қайта сақтандырушылардың) жауапкершілігі және әрбір қайта сақтандырушының жауапкершілігінің үлесі көрсетіледі.

Жазылу парағын қайта сақтандыру слипі бөлімдерінің (элементтерінің) бір түрі, құрамдас бөлігі ретінде ресімдеген жағдайда, жазылу парағы әрбір қайта сақтандырушының жауапкершілігінің үлесін қамтиды.

29. Қайта сақтандырушы растаған қайта сақтандыру слипін алғаннан кейін, сақтандыру брокері қайта сақтандыру шарттарын цедентпен келіседі.

Қайта сақтандыру шарттарын қабылдаған жағдайда цедент бұл туралы сақтандыру брокеріне хабарлайды және тараптардың келісімімен белгіленген мерзімде сақтандыру тәуекелдерін қайта сақтандыруға жазбаша түрде беруді тапсырады.

Цеденттен тапсырманы алған жағдайда сақтандыру брокері бұл туралы қайта сақтандырушыға хабарлайды және цеденттің қайта сақтандырушы ұсынған қайта сақтандыру құны мен шарттарын қабылдайтынын жазбаша растайды.

Қайта сақтандыру шарты жасалғанын растау үшін сақтандыру брокері қайта сақтандыру ковернотын ресімдейді және оны қайта сақтандыру слипімен бірге цедентке береді.

30. Сақтандыру брокері немесе Қазақстан Республикасының бейрезиденті – сақтандыру брокері ресімдеген қайта сақтандыру слипі және сақтандыру брокері ресімдеген қайта сақтандыру коверноты жиынтығында қайта сақтандыру шартына тең және сақтандыру брокері сақтандыру тәуекелдерін қайта сақтандыруға орналастырғанын растайтын құжаттар болып табылады.

31. Сақтандыру брокері Қазақстан Республикасының бір бейрезиденті – қайта сақтандырушыға сақтандыру тәуекелдерін қайта сақтандыруға беруді Қазақстан Республикасының кемінде бір бейрезиденті – сақтандыру брокерінің тұрақты қатысуымен жүзеге асырады.

5-тарау. Құжаттарды есепке алу

32. Сақтандыру брокері өзінің қаражаты және сақтанушыдан (цеденттен), сақтандырушыдан (қайта сақтандырушыдан) алынған сақтандыру сыйлықақылары, сақтандыру төлемдері бойынша бөлек бухгалтерлік есепті жүргізеді.

33. Сақтандыру брокерінің уәкілетті органы сақтандыру брокерінің қызметіне қатысты мынадай ішкі қағидаларды бекітеді:

1) сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарын жасау бойынша делдалдық қызметті жүзеге асыру тәртібін көздейтін, оның ішінде сақтандыру сыйлықақылары мен сақтандыру төлемдерін жүзеге асырған кезде ішкі жұмыс тәртібі;

2) құжаттаманы жүргізу тәртібін, клиенттерге қызмет көрсету шарттарын және оның делдалдығымен жасалатын сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша құжаттаманы жүргізу тәртібі;

3) өз қызметінің техникалық жабдықталу жағдайларын, жыл сайынғы аудиттің жүргізілуін, олар жасайтын шарттардың, қаржылық есептің және өзге құжаттаманың сақталуын, құжаттарды сақтау тәртібі мен мерзімін көздейтін ішкі құжаттарды;



4) комиссиялық сыйақыны төлеу талаптары мен тәртібі.

34. Сақтандыру брокері жыл сайын 30 сәуірге дейін уәкілетті органға:

1) объектісі сақтандыру брокерінің кәсіби жауапкершілігімен байланысты тәуекелдер болып табылатын үшінші тұлғалар алдында өзінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру туралы қолданыстағы шартын;

2) Қағидалардың 33-тармағының 1) тармақшасында көзделген ішкі жұмыс тәртібі мен есеп саясатын (бастапқы ұсынған немесе оларды уәкілетті органға соңғы ұсынған күннен кейін өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізген кезде) тапсырады.



**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «29» қазандағы
№ 270 қаулысына
қосымша**

Күші жойылған деп танылған Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілерінің құрылымдық элементтерінің тізімі

1. «Сақтандыру брокерінің жарғылық капиталының ең аз мөлшерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 31 наурыздағы № 85 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1504 болып тіркелген).

2. «Сақтандыру брокері қызметінің шарттары жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Қаржы рыногын және қаржылық ұйымдарды реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2004 жылғы 19 қаңтардағы № 6 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 2715 болып тіркелген, 2005 жылы Қазақстан Республикасы орталық атқарушы және өзге де мемлекеттік органдарының нормативтік құқықтық актілері бюллетенінде № 15, 103-құжатта жарияланған).

3. Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының «Сақтандыру брокері қызметінің шарттары жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» 2004 жылғы 19 қаңтардағы № 6 қаулысына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі басқармасының 2005 жылғы 19 ақпандағы № 37 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 3503 болып тіркелген).

4. Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Сақтандыру брокері қызметінің шарттары жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» 2004 жылғы 19 қаңтардағы № 6 қаулысына толықтырулар мен өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2006 жылғы 25 наурыздағы № 82 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4200 болып тіркелген).

5. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне сақтандыру қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 30 мамырдағы № 127 қаулысымен бекітілген, өзгерістер енгізілетін Қазақстан Республикасының өзгерістер енгізілетін сақтандыру қызметін реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 1-тармағы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14277 болып тіркелген, 2016 жылғы 24 қазанда «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған).